

Prebujene fašistične sile v Italiji

Želimo prijateljsko sosedstvo

Predsednik republike Josip Broz Tito bi moral na povabilo italijanskega predsednika Saragata obiskati sosednjo državo, obisk pa so preložili v skupni želji po nadaljnjem razvoju dobrih sosedskih odnosov.

Do tega sklepa so prišli predstavniki obeh vlad, potem ko so v Trstu fašisti priredili demonstracije in pretepli skupino slovenskih študentov tržaške univerze. Vsa jugoslovanska in tudi demokratična italijanska javnost je ostro protestirala proti zadnjemu izpadu neofašistov, ki so iz ropotarnice privlekli na dan stare metode preganjanja Slovencev v Italiji. V ponedeljek se je na manifestaciji v Trstu zbralo več kot 20.000 ljudi, ki so na Trgu Goldoni ostro obsodili nove težnje po fašizmu. Protifašistično manifestacijo sta organizirali tržaška pokrajina in občina, spregovoril pa je tudi tržaški župan ing. Marcello Spaccini, ki je poudaril, da je v Trstu malo neofašistov, da pa so pretekli teden prišli iz drugih krajev Italije. Svoj govor je zaključil s pozivom na mir in svobodo, odločno pa se je zavezal tudi za boj proti nasilju.

Jugoslovanski delovni ljudje so ob fašističnih izpadih v Trstu ogorčeni. Mladi so po vsej Sloveniji (tudi v Ptuj) priredili protestna zbiranja, študentje v Ljubljani in Mariboru pa so se

zavzeli za pravice zamejskih Slovencev v Italiji in Avstriji, kjer je v zadnjem času prav tako ogroženo delovanje Slovencev.

Izpadu neofašistov je precej pozornosti posvetil tudi tisk v drugih državah, v glavnem pa lahko ugotavljamo, da se povsod zavzemajo za dokončno rešitev cone A in B.

Popolnoma jasno je, da Jugoslavijo in Italijo vežejo mnogi drugi skupni interesi, zato bodo morale italijanske oblasti poskrbeti, da fašistične skrajneže »umirijo«. Dokončna ureditev obmejnega vprašanja pa mora biti takšna, da bodo ljudje naših narodnosti deležni v Italiji vseh pravic takšnih kot jih imajo Italijani pri nas. -d

POSLOVNI USPEH DELOVNIH ORGANIZACIJ GOSPODARSTVA IN NEGOSPODARSTVA ZA OBDOBJE JANUAR-SEPTEMBER 1970 V ORMOŠKI OBČINI

UGODNI REZULTATI GOSPODARJENJA

V ormoški občini ni delovne organizacije gospodarstva in negospodarstva, ki bi v obdobju januar-september 1970 poslovala negativno, so ugotovili odborniki obeh zborov SO Ormož na zadnji skupni seji, ko so obravnavali analizo gospodarjenja v občini za omenjeno obdobje. Posebno zadovoljivo je, da so izločena nerazporejena sredstva vlagali v modernizacijo proizvodnje, kar dokazuje, da so ormoške delovne organizacije zavedajo nujnosti takšnih delitvenih razmerij.

Med posameznimi strukturnimi deleži porabljenih sredstev je zaslediti da so stroški za izplačilo dnevnic, terenskih dodatkov in podobnih izplačil porasli v primerjavi z lanskim letom za 30 odstotkov, kar daje slutiti, da posamezne delovne organizacije regulirajo višine povprečnih osebnih dohodkov, določenih kategorij zaposlenih s sredstvi, ki imajo značaj materialnih stroškov, s čimer se izogibaio nlačilom družbenih obveznosti. Takšni postopki so zakonsko nedopustni, niti niso v melah določil gospodarske in družbene reforme, ki je naložila delovnim organizacijam racionalno gospodarjenje, niso v skladu z raznimi resolucijami predstavniških organov še manj pa z zaskrbljujočim gospodarskim stanjem ki je prav zaradi takšnih in podobnih kršitev zakonskih in družbenih norm zadržalo v večjo stabilizacijsko negotovost.

Kljub temu pa v ormoški občini le niso toliko doprinesli k jugoslovanski gospodarski nestabilnosti kot drugod. Rezultati gospodarjenja

kažejo, da je celotni dohodek bil povečan v indeksu 113, porabljena sredstva 115 in dohodek 108. Pogodbene obveznosti so se zmanjšale za 8, zakonske obveznosti pa za 5 odstotkov. Nasprotno pa so se bruto osebni dohodki povečali za 8 odstotkov. Ostanek dohodka je povečan za 31 odst. Vzporedno se je povečalo tudi število zaposlenih za 6,6 odstotka.

Te številke povedo, da so ormoška podjetja v omenjenem obdobju gospodarja stabilnejše kot jugoslovanska celota. Kako se bodo te številke zasukale v zadnjih treh mesecih letošnjega leta, ko bodo pripravljali bilanco za vse leto, je glede na stabilizacijske ukrepe težko reči.

Nekatera ormoška podjetja že močno čutilo ukrepe, ki jih sprejemamo z namenom stabilizacije jugoslovanskega gospodarstva. Trgovsko podjetje Zario je prizadelo količinsko zmanjšanje denarja v obtoku ki zaradi povečanega obsega dejavnosti boleha na pomanjkanju obratnih sredstev. V zadnjih dveh letih je visela pretežno

TE DNI DOMA IN PO SVETU

SPREJET PREDLOG ZAKONA O PRORAČUNU SRO

Pod predsedstvom Staneta Kavčiča je izvršni svet Slovenije obravnaval predlog zakona o proračunu Slovenije za prihodnje leto. Proračun predvideva 880 milijonov dinarjev, kar pomeni, da je ožji del proračuna večji od lanskega za 11 odstotkov. Sprejeli so tudi nekatere ukrepe, s katerimi bodo gospodarstvo v prihodnjem letu razbremenili za 225 milijonov dinarjev.

Dr. JAKOV SIROTKOVIČ, podpredsednik ZIS
Mitja Ribičič je predlagal

za novega podpredsednika zveznega izvršnega sveta dr. Jakova Sirotkoviča, poslanca gospodarskega zbora; komisija za volitve in imenovanja zvezne skupščine pa je njegov predlog sprejela. Sirotkovič je bil za poslanca izvoljen v Hrvatski, ki ji tudi pripada mesto podpredsednika v ZIS.

SKUPNO POVELJSTVO
Egipt, Libija, Sudan in Sirija so podpisale pogodbo o skupnem vojaškem poveljstvu. Ta dogodek lahko ima precejšnje posledice na nadaljnji potek položaja na Srednjem vzhodu. Sirijski premier Hafas al Asad je izjavil, da je to prvi korak k uresničevanju federacije štirih držav.

PRAVDA OBTOŽUJE

Moskovska Pravda je ostro obsodila ZDA, češ da podpirujejo Izrael k uporabi jedrskega orožja. Po mnenju sovjetskega tiska Američani ne zbirajo načinov, kako bi preprečili miroljubno rešitev krize na Srednjem vzhodu. Ameriški časnik Washington Post je menda priporočil Izraelcem, da v skrajnem primeru vržejo »grajščice malih jedrskih bombe«, po mnenju Pravde pa je to priprava ameriške javnosti na avanture vladajočih ameriških političnih in vojaških krogov.

KAMBOŠKE OSVOBODILNE SILE NAPREDUJEJO

V Kambodži nadaljujejo s hudimi boji za dostope h glavnemu mestu Phnom Penh, ki so se mu osvobodilne sile približale že na 75 kilometrov. Istočasno pa so bile v Saigonu množične protiameriške demonstracije, ki jih je povzročilo ravnanje nekega ameriškega marince, ki je ubil dvanajstletnega dečka.

ČERNIK IZKLJUČEN

Na plenumu CK KP Češkoslovaške so iz partije izključili bivšega predsednika vladne Odricha Černika. Centralni komite je tudi soglasno zavrgel akcijski program KPČ iz smoladi leta 1968. Še ne dolgo tega so nekateri vidni voditelji zagotavljali, da bodo dobre strani programa deloma ali v celoti realizirali.

V PERUJU SPET POTRES

Območja severnega dela Peruja in južnega dela Ekvadora je spet prizadejal potres, katerega moč je bila med sedmimi in osmimi stopinjami na Richterjevi lestvici. Življenje je izgubilo 600 oseb, več tisoč pa jih je bilo poškodovanih. Več kot 3000 prebivalcev je ostalo brez strehe.

VREME

do nedelje, 27. dec. 1970.

Zadnji krajec bo v nedeljo, 20. decembra, ob 22.08.

Napoved: severni vetrovi bodo dovedli še nekoliko hladnejše ozračje, oblačno bo, tu in tam je možno rahlo sneženje ali rosenje. Snežni meteži so možni na Madžarskem, Srbiji, Bosni in Črni gori.

Okrog 23. decembra se bo zjasnilo in otopliło. Za novo leto so večji izgledi za sončenje kot za smučanje.

Alojz Cestnik

OBVESTILO!

Obvščamo vlagatelje in lastnike deviznih računov, da bo naša banka — Kreditna banka Ptuj opravljala posle hranilne službe posle deviznih računov občanov in da bo odkupovala tuje valute in prodajala tuje valute na notne liste tudi ob sobotah 19. in 26. decembra v času od 7. do 13. ure.

Priporoča se Kreditna banka Ptuj

Žene povsod, le pri odločanju ne

Zapisi s konference sekcije za družbeno aktivnost žena v Ormožu

V torek, 8. dec. t. l. je bila v Ormožu razširjena konferenca sekcije za družbeno aktivnost žena. O nalogah, pri katerih reševanju bi se naj angažirale žene so govorili Franc Zabota, Mimica Pišek, Edvard Pašek, Minka Rajh, Mira Frangež in Nada Jovanovič.

Predsednica sekcije Marica Brazda je uvodoma orisala položaj žena v ormoški občini, ki so široko angažirane v proizvodnji ter povsod drugje, kjer so potrebne pridne roke, da na istočasno niso rešena vprašanja otroškega varstva, prehrane otrok in takšno stanje povzroča

mного težav osebnih, družinskih in družbenih. Vse te težave pa onemogočajo ženi — kmetici ali delavki, materi, gospodinji večje družbeno udejstvovanje. Posledica tega je, da je mnogo premalo žena v raznih organih družbenih vodstev podjetij, zavodov, družbenih in družbeno-političnih organizacij. To so (še vedno) odprta vprašanja v zvezi z udejstvovanjem žena pri ustvarjanju dohodka in sloh v družbenem življenju.

Vsebinsko referatov drugih udeležencev konference objavljamo v posebnih sestavkih.

Izobraževanje žena

Mimica Pišek je na seji govorila o izobraževanju žena ter ugotovila, da se večinoma hitro na končanem obveznem šolanju poročijo ter tako ostanejo brez potrebne strokovne izobrazbe. To pa ima za posledico, da so v zakonu kljub ustavnim in zakonskim zagotovilom o enakopravnosti več ali manj v položaju, da so odvisne od moža. V takem položaju ni moč misliti na zaposlitev izven lastnega doma in gospodinjstva, ker veliko število žena nima nobenih kvalifikacij (za delo).

Za zagotovitev dejanske enakopravnosti moža in že-

ne je nujna usposobitev ženske za delo tudi izven gospodinjstva ali kmetije. Zato se naj tudi ženska mladina v mnogo večji meri kot se sedaj vključuje v uk in se šola.

Ženska mladina sicer kaže določeno zanimanje za svoje izobraževanje, ker v lepem številu obiskuje tečaje šivanja, krojenja, kuhanja itd., vendar so takšni tečaji premalo. Žene bi se morale tudi mnogo bolj izobraziti zaradi tega, ker so vzgojiteljice otrok, jasno pa je da malo izobražena žena ne more nuditi ustrezne vzgoje svojim otrokom.

Razvoj otroškega varstva

Je bil naslov referata Edvarda Paška. Otrok je v današnjem tempu življenja v pogojih, ko sta starša večji del prezaposlena, da bi zagotovila svoj družini potrebna materialna sredstva, najbolj prizadet. Otrok ostaja, če ni otroškega varstva, zaprt v stanovanju, ali pa zaide v »družbo«, ki nanj lahko negativno vpliva. Že dolgotrajno bivanje v osamljenosti pušča določene sledove v otrokovi duševnosti, da o posledicah slabe družbe sploh ne bi govorili. Ker se z otrokom nihče ne ukvarja toliko kolikor je za njegov razvoj potrebno dobi-

ti otrok občutek, da ga nihče nima rad, to pa tudi zelo negativno vpliva na njegovo duševnost. Vse to narekuje razširjanje organiziranega otroškega varstva. Določeni koraki so bili storjeni z ureditvijo vrtcev pri Miklavžu in pri Veliki Nedelji poleg že obstoječih v Ormožu in Središču. Nujna je potreba odpreti vrtce še na Kogu, v Ivanikovcih in v Podgorcih.

Referent je govoril tudi o skrbi za osnovnošolsko mladino, posebno v zvezi s problemi otrok vozačev ter za ohranitev njihovega zdravja.

Odbor za boj proti alkoholizmu

Na konferenci sekcije za družbeno aktivnost žena v Ormožu je Mira Frangež govorila o ustanovitvi odbora za boj proti alkoholizmu. Opozorila je, da zasledimo v časopisih vsak dan vesti o prometnih nesrečah ter o družinskih in javnih škandalih, ki jim v pretežni meri botruje alkohol. Če hočemo bližje spoznati to problemati-

ko moramo ugotoviti vzroke, ki napotijo človeka v alkoholizem. To so najpogosteje najrazličnejša razočaranja v življenju človeka se postopoma vdaša alkoholu, ta pa prav tako postopoma uničuje njegovo zdravje. Hujše posledice alkoholizma pa nastajajo v družinah. Najbolj trpijo zaradi tega zla otroci, ki najpogosteje ostanejo brez

najpotrebnejših materialnih sredstev. Zelo hudo je, če je alkoholik mož, mnogo huje pa je, če se vda plači žena. Ta se vda alkoholu, ko vidi, da je zaradi moževega pitja družina uničena. V takih primerih so otroci prave žrtve tega demona, ker ostanejo brez vsega potrebnega poleg tega pa še brez nujno potrebne družinske topline.

Občina Ormož je glede alkoholizma nekje v slovenskem poprečju čeprav je vinorodna. Potrebe pa so tudi to narekovanje organiziranje boja proti tem nezaželenim pojavom. Zato je bil ustanovljen odbor za boj proti alkoholizmu. V letošnjem aprilu je bil popis vseh alkoholikov ter poskus za njihovo organizirano zdravljenje. To je sicer velik korak naprej, toda odprava problema alkoholizma je dolgotrajen proces, ki zahteva dvig ljudi na višji nivo, na nivo, na katerem bo prešlo v zavest ljudi splošno veljavno, za vse važno pravilo, da je pitje alkohola v zelo skromnih količinah v redu stvar, da pa je pretiravanje v tem pogledu (kot v vsakem drugem) le obupna škoda.

Naše žene in matere se danes srečujejo z drugačnimi problemi, kot žene v še neosvobojenih državah. Vietnamska žena (na sliki) si mora najprej izboriti svobodo, ki ji bo omogočila pot v lepšo prihodnost. Ni še tako dolgo tega, ko je tudi pri nas bilo tako.

STANE HOJAK — NOVI PREDSEDNIK KO SZDL KIDRIČEVO

V četrtek, 10. 12. 1970. je bilo evidentiranih 36 ljudi iz raznih organizacij in društev, ki bodo prišli v ožji sestav bodočega odbora oz. izmed vseh teh evidentiranih članov bo imenovan odbor za splošni ljudski odpor. Nato je bila razpravljena o nekaterih kadrovske sprememb v odboru. Glede prve točke so bili na sejo vabljeni tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij Kidričevega. To je bilo potrebno predvsem zaradi tega, ker se je na tej seji evidentiralo ljudi, ki pridejo v poštev pri formiranju odbora za splošni ljudski odpor. Po temeljiti razpravi

ki ga v Kidričevem poznajo kot zelo vestnega in aktivnega člana društva prijateljev mladine, saj je ta organizacija do sedaj dosegla izredno dobre rezultate pri svojem delu. Podpredsednik je še naprej ostal Milan Magdič, medtem pa je na mesto dosedanjega blaginjske organizacije inž. Vlasta VRABIČA, ki je tudi prošil za razrešitev zaradi študija bil imenovan dosednji predsednik Franc MEŠKO. Te spremembe je bilo nujno potrebno izvesti že tudi zaradi tega, ker so nekateri člani odbora, ki imajo ključne funkcije v odboru, preveč obremenjeni z delom tudi izven odbora SZDL, medtem ko nekateri imajo še prostega časa, ki ga lahko bolj posvetijo delu organizacije. Kljub temu na tak način dosegajo boljše ter vidnejše rezultate. Upajmo, da se bodo ti rezultati kaj kmalu pokazali ter tako opravičili omenjene kadrovske spremembe v KO SZDL Kidričevo.

F. M.

POŽAR V LESKOVCU

Iz doslej še nepojasnjene vzroka je izbruhnil v ponedeljek, 7. decembra, nekaj pred pol 12. uro ogenj v gospodarskem poslopju Jožeta Drevenška v Spodnjem Leskovcu 20. Gospodarja ob usodnem trenutku ni bilo doma, odšel je zjutraj po peko k Jakobu Vidoviču v Repišče in je med potjo domov izvedel strašno novico. Gospodinja pa je povedala: »Skozi okno sem opazila dim na dvorišču. Stekla sem ven in opazila, da ognjeni zublji objemajo gospodarsko poslopje nekako v sredini. Požar se je bliskovito hitro razširil na obe strani in v hipu je bila celotna lesena, s slamo krita zgradba v plamenih.

Domači prostovoljni gasilci (koliko jih je pač bilo, ker velika večina jih je zaposlena izven leskovskega območja) so prihiteli na pomoč vendar je ogenj bil tako močan, da se ni dalo iz poslopja rešiti ničesar, a požar so lokalizirali, da ni zajel stanovanjske hiše in hlevov. Rešiti so še hoteli že gorečo kopo sena, a jim ni uspelo, ker jim je veter, ki je bil ognju naklonjen, to preprečil.

Lastnik stavbe, ki ima 3 neprekrbljene otroke je utrpel ogromno škodo, saj mu je ogenj upepelil poleg celotnega gospodarskega poslopja, vse stroje, orodje, vozove, vinske sode s 400 l sadjeveca, nekaj zrnja okrog 3 kub. metre hlodovine, 2 kub. metra tesanega lesa 1 kub. meter desk in seno, tako da ima danes ob zaprtju paše 11 glav goveda brez krme. Le ob dobri pomoči sosesčin bo lahko obdržal vsaj nekaj živine. Škoda bo le delno krita z zavarovalnico.

JM.

Vodovod - davna želja Žetalčanov pred uresničitvijo

V Zetalah, kraju, ki meji na sosednjo hrvatsko republiko, je že leta 1959 Centralni higienski zavod SRS jim gradnjo vodovoda začasno kreditira. Prav tedaj, ko sem se muštril v Zetalah ter sva si s

Zadnja dela pri gradnji vodovodnega rezervoarja pod Resnikom

iz Ljubljane ugotovil, da je tod največji vzrok bolezni (gošavosti) nezdrava pitna voda. Takrat so potem sicer zgradili sredi vasi manjši vodovod, ki pa je bil rešitev le v sili ter še zdaleč ne zadostuje za vse potrebe. Vaščani so tako prišli do spoznanja in že 2. marca letos je svet krajevne skupnosti prevzel odgovorno nalogo, da zgradijo nov vodovod.

Z vaščani iz Zetal, dela Črmožiš in Kočic, skupaj 48 domačij oziroma gospodinjstev je pričelo zbirati v ta namen potrebna finančna sredstva oziroma so se obvezali, da bo vsaka družina prispevala za vodovod po 50 starih tisočakov, dva izmed njih pa sta podpisala, da bosta prispevala vsak po sto starih tisočakov. Ker vsi nimajo denarja, potrebna pa je pri gradnji glavnega vodovoda tudi delovna sila, ki prav tako ni poceni, bodo nekateri to svojo obveznost poravnali z lastnim delom. Sicer pa bo vsak lahko to svojo obveznost poravnal v štiri mesečnih obrokih.

Vse to pa še zdaleč ni dovolj po predračunu, ki ga je za vodovod izdelalo ntujsko komunalno podjetje, bo investicija znašala 22 starih milijonov dinarjev, kar prav gotovo ni malo. Vaščani bi že sedaj pred zimo radi položili vodovodne cevi, vendar zanje nimajo denarja, ker le-te veljajo 4,5 milijona dinarjev. Zato so se obrnili za pomoč na občinsko skupščino Ptuj. Podpredsednik Anton Zagar jim je to pomoč obljubil in zato je pričakovati da jim bodo vsaj polovico tega denarja nekako nakazali, medtem ko je komunalno podjetje pripravljeno da na preostali dolg nekaj časa počaka oziroma

Glavni vod bo tako dolg 2300 metrov, medtem ko ima rezervoar kapaciteto 50 tisoč litrov. V rezervoar bodo napeljali vodo iz dveh izvirov, od katerih je eden oddaljen nekaj sto metrov. S tem si hočejo zagotoviti dovoljne količine vode za nadaljnjih sto let in več. Razumljivo, da bo voda pritekla tudi v tamkajšnje trgoške lokale pa tudi v obe osnovni šoli in v zdravstveno postajo. Tudi te ustanove bi naj nastopile kot soinvestitorji, kajti le z združenimi močmi bodo Zetalčani res lahko najpozneje do spomladaj prihodnjega leta dobili v svoje domačije vodovod. Če pa zima ne bo prehuda, da ne bo ovirala dela, pa že prej.

Prav gotovo ni treba posebej omenjati, kako vaščani že nestrno čakajo trenutka, ko jim bo po ceveh pritekla čista in zdrava pitna voda, ki je vir zdravja in osebne higiene in brez katere si že več ne moremo zamisliti sodobnega gospodinjstva.

Prav gotovo ni treba posebej omenjati, kako vaščani že nestrno čakajo trenutka, ko jim bo po ceveh pritekla čista in zdrava pitna voda, ki je vir zdravja in osebne higiene in brez katere si že več ne moremo zamisliti sodobnega gospodinjstva.

Prav gotovo ni treba posebej omenjati, kako vaščani že nestrno čakajo trenutka, ko jim bo po ceveh pritekla čista in zdrava pitna voda, ki je vir zdravja in osebne higiene in brez katere si že več ne moremo zamisliti sodobnega gospodinjstva.

ih Po statistiki posedujejo

KMEČKO DRUŠTVO

(Tanjug) — V slovenskem kmetijstvu se je pojavil letos poleg družbenega in kooperantskega še tretji faktor — kmečki. Njegova pravna oblika — kmečko društvo — je najbolj razvita v živinoreji, ki pa itak prevladuje v kmetijstvu Slovenije.

Trenutno obstajata dve takšni društvi z okrog 2000 člani. Na formalno registracijo pa čaka še nekaj društev z nekaj tisoč člani. Ustanovljena je tudi republiška zveza teh društev, ki se imenujejo »društva živinorelcev za medsebojno pomoč«.

KORISTI

Ob najtesnejšem sodelovanju z veterinarsko službo so kmetje organizirali prek tega društva lastno zavarovanje živine. Letna premija za celotno zavarovanje po glavi je 50 din, kar je dva do trikrat manj kot zavarovanje pri obstoječih zavarovalnih zavodih.

Razen zavarovanja pa obsega program teh društev še mnogo drugega prava vse, kar kmetje mislijo, da sodi med njihove naloge v kmetijstvu. Mislijo namreč, da je programiranje na dolgi rok v kmetijstvu neizbežno.

ih Po statistiki posedujejo

slovenski kmetije tri četrtine kmetijskih površin, na katerih redijo desetkrat več živin kakor družbeni sektor.

PROGRAM

Kmečka društva predvidevajo med drugim tudi ustanovitev lastne pravne, ekonomske in statistične službe. Njegov program govori o povezovanju z gospodarsko zbornico, s strokovnimi in političnimi organizacijami, o nabavljanju reprodukcijskega materiala, o rajonizaciji in specializaciji proizvodnje, o prodaji kmetijskih proizvodov s čim manj posredniki.

Program društev govori tudi o izobraževanju kmetov o izdajanju lastnega časopisa o osnovanju lastne hranilno-kreditne službe, o angažiranju pri socialnem, invalidskem in starostnem upokojevanju kmetov in drugem.

SAMOUPRAVLJANJE

Slovenski kmet misli, da si združništva ni mogoče zamisliti brez samoupravljanja in se s ponosom sklicuje na zgodovinsko dejstvo, da je v svojih nekdajšnjih drugih uspešno samoupravljal davno preden te sploh obstajala beseda »samoupravljanje«.

V tej luči je treba razumeti tistega od zaključnih stavkov v programu teh društev: »Organizacija, ki se je rodila iz vrst samih kmetov se ne more izroditi ali propasti.«

Društva ne odvrtaajo kmetov od sodelovanja z združenimi ali kombinati. Posredovanje za kooperacijo med farmo prašičev v Dubravici na Hrvaškem in kmeti pasivnega kozjanskega območja v Sloveniji je eden od prvih uspehov tega društva, na to pa bi se lahko spomnil kdo drugi že prej.

KRITIKI

Posamezniki iz uprav nekaterih kmetijskih organizacij pa kljub temu vztrajajo pri trditvah, da kmečka društva nimajo »sistemskih temeljev« in da — ta pripomba zelo razburja kmete — zavajajo kmete.

Ti osamljeni kritiki kmečkoga združevanja se radi sklicujejo na tiste stavke v dokumentih najvišjih političnih organov o potrebi po »strpnem« reševanju kmetijske problematike.

DOBRO SO RAZUMELI

Kmetje ne ostajajo dolžni svojim kritikom ker so razne proklamacije, da je treba tudi kmetom omogočiti, da postanejo polnopravni samoupravni državljani v družbenem življenju in da jim je treba priznati vso oblast v združenju in svobodo združevanja v najrazličnejših oblikah, prav dobro razumeli.

V zadnjem času kmetijske organizacije nekaj širje odpirajo svoja vrata kmetom. Da se je to zgodilo prav v času, ko se je začelo samostojno organiziranje kmetov, verjetno ni niti malo slučajno.

ZL

Preveč starih stanovanj v Slovenski Bistrici

Stanovanjsko podjetje v Slovenski Bistrici upravlja 217 stanovanjskih hiš, v katerih je 1132 stanovanj, poleg tega pa še 86 poslovnih prostorov. Starostna struktura stanovanjskega fonda pa je vse prej kot razveseljujoča. V starosti do 20 let je 48 odstotkov vseh stanovanj, nad dvajset let pa 52 odstotkov. Skoraj porazno pa je stanje starejših stanovanj, saj je kar 55 odstotkov stanovanj starejših od sto let.

Investicijsko vzdrževanje zgradb, stanovanj in poslovnih prostorov je ena izmed osnovnih dejavnosti stanovanjskega podjetja. Ta dela izvajajo na osnovi operativnega programa investicijsko vzdrževalnih del sklada stanovanjskih hiš. Operativni program so sestavili glede na potrebe, ki so jih prijavili hišni sveti, ter po ogledu tehnične službe na terenu. Zbranih potreb je bilo za okoli 4.000.000 dinarjev, stanovanjsko podjetje pa ima letno na razpolago le 500.000 din, zato je bilo nujno izdelati kriterij za prednostni red pri izvajanju investicijsko-vzdrževalnih del. Takšne kriterije je sprejel svet stanovanjskega podjetja pri izvajanju pa so bili dosledno upoštevani. Vsi ti ukrepi pa v bistvu ne prispe-

vajo k uspešnejšemu reševanju teh nalog, pač pa pomenijo samo zavlačevanje in nadaljnje zmanjševanje vrednosti stanovanjskega fonda.

Bistvo problema na področju investicijsko-vzdrževalnih del je v tem, ker se finančna moč stanovanjskega podjetja za te posege zmanjšuje. Stanarine so enake že od leta 1966, cene na stanovanjskem tržišču pa nenehno naraščajo. Letno se povečajo za 19—22 odstotkov, kar pomeni, da so se od takrat, ko so bile določene nove stanarine, povečale za več kot enkrat.

Za tekoče vzdrževanje stanovanjskih zgradb, stanovanj in poslovnih prostorov in skupnih prostorov v zgradbah skrbiti hišni sveti, ki so v glavnem svojo nalogo opravljali zadovoljivo. Lansko leto so imeli hišni sveti v skladu z občinskim odlokom o vzdrževanju stanovanjskih in delitvi sredstev stanarin na razpolago 228.135,72 dinarjev za vzdrževalna dela. Od razpoložljivih sredstev so uporabili le 141.271,92 dinarjev, kar je razmeroma malo, saj predstavila nekaj več kot 60 odstotkov celotnih sredstev. Vzroke za to je treba iskati v namenskem varčevanju nekaterih hišnih svetov, ki se

odločijo za porabo šele, ko so sredstva zadostna.

Poleg investicijskega vzdrževanja sklada stanovanjskih hiš je reprodukcija stanovanjskega fonda ena od osnovnih nalog stanovanjskega podjetja. Vir za uresničevanje te pomembne naloge naj bi bila sredstva stanarin in najemnin, ki se po občinskih predpisih odvajajo v obliki amortizacije. Teoretično so bile stvari zastavljene v redu. Rezultati tudi ne bi izostali če bi gospodarska reforma delovala tako, kot je bila zastavljena. Žal pa moramo ugotovljati, da je tudi na tem področju odpovedala. Edino reformsko določilo, ki je bilo uresničeno, je načelo enakih zamrzjenih stanarin. To pa je propad med možnostmi in potrebnimi še povečalo.

Tudi v petem letu uveljavljanja stanovanjske reforme lahko ugotovljamo, da mnoga zelo važna izhodišča niso bila uresničena. Gre predvsem za napovedano stabilizacijo cen na stanovanjskem tržišču, prilagoditev kreditnega sistema, uvedbo diferenciranega subvencioniranja stanarin, načrtno izločanje sredstev za družbeno stanovanjsko gradnjo, prehod na stvarno amortizacijo in še nekatere druge ukrepe,

Umrl je

MARKO OBRAN IZ BUDINE PRI PTUJU

Dragi tovariš Marko, danes stojimo pred tvojim odprtim grobom in se poslavljamo od tebe. Hudo nam je, ker smo te izgubili, posebno pa je hudo tvojim najbližjim, ki so s teboj izgubili dobrega moža, očeta, mami pa dobrega prijatelja in tovariša. Vsem tvojim izrekam v imenu vseh, ki smo te poznali in imeli radi in te spoštovali, naše iskreno sožalje.

Poznala sem te vrsto let, spominjam se te daleč nazaj. Teško si se prebijal na tvojem malem oosestvu. Imel si skrben, dober oče in mož. Vsakdo ki te je poznal te je vzbujil in te spoštoval zaradi tvoje odkrite besede, bil si res lik pravega, poštenega, dobrega slovenskega kmeta.

Ko je leta 1941 prišel okupator, te je prizadelo. Bil si potr, pridružil si se nam, narodnoosvobodilnemu gibanju. Vem, da sta bila z Lackom prijatelja, večkrat sva z Lackom govorila o tebi, on te je cenil. V časih, ko si dobil, če si dal partizanu ali aktivistu OF kos kruha, strel v glavo, se ti nisi ustrašil okupatorjevega nasilja. Kljub temu, da si imel številno družino in male otroke, si omogočil Lacku, da je imel v tvojih hiši sestanek s sodelavci. Kdaj spozna človek prijatelja? Takrat, ko je v sil. Leta 1942 sem bila

v ptujskih zaporih, zaničevana in teptana kot sem bila Slovenka, ker ljubim domačo grudo in ker sem iz dna duše sovražila okupatorja, ki je hotel iz nas Slovencev napraviti svoje sužnje in ker sem se priključila narodnoosvobodilnemu gibanju.

Vsa strta, na pol mrtva sem prišla iz zaporov v bolnišnico, od koder sem neke noči gola in bosa pobegnila. Bilo je v novembru in vsa premrzla sem potrkala na vrata Marka Obrana. Vrata so se odprla in prestrašili so se me, toda dali so mi obleko in lahko sem nadaljevala svojo pot.

Kaj bi bilo z menoj, če mi Marko Obrani in njegova žena ne bi pomagala? Ali če bi celo poslala Nemce za menoj? Tudi Lacko se je v sil zatekel k znanecem in kaj so naredili? Izdal so ga. Marko Obrani ni sodeloval samo z Lackom ali pomagal v sil samo meni, ampak je vsa štiri leta sodeloval v narodnoosvobodilnem gibanju in marsikomu pomagal.

Vem, da so imeli Marka radi tudi v Haložah, kjer je imel mali vinograd in kamor je tako rad zahajal. Vsi, ki smo ga poznali, ga bomo ohranili v lepem spominu. Naj počiva v miru v domači zemlji in slava mu!

Zenka Sagadin

V ROGOZNICI PODELILI PRIZNANJA

Krajevna konferenca SZDL Rogoznica je sklenila podeliti vsako leto ob dnevu republike priznanja občanom za dolgoletno aktivno in uspešno družbenopolitično delo ter za dosežene uspehe v razvijanju humanih socialističnih družbenih odnosov, prav tako pa bodo podeljevali priznanja družbenopolitičnim organizacijam in društvom.

Letos so prejeli priznanja: Lojze Čuček iz Ptujca; Stefka Lačen, Milan Lacko in Ivan Robin iz Nove vasi pri Ptujcu; Stanko Zitnik, Jurij Svenšek, Franc Vamberger in Janez Svenšek iz Rogoznice; Franc Rus iz Zabajaka; Anton Horvat iz Kicarja; Janez Kuhar in Franc Petrovič iz Podvinc; Ivan Zagoršek iz Pacinj in Franc Ficjan iz Spodnjega Velovlaka. Od organizacij pa sta priznanja prejela: Krajevna organizacija Rdečega križa Rogoznica in Aktiv Zveze mladine »Franc Kramberger« Rogoznica.

Krajevna konferenca SZDL Rogoznica je med drugim sprejela tudi sklep, da bodo prihodnje leto ob dnevu OF — 27. aprila podelila priznanja vsem tistim občanom krajevnih skupnosti, ki so aktivno sodelovali v predvojnem delavskem gibanju in kot aktivisti ali borci NOB,

ali pa so bili internirani v taboriščih. S tem se želi SZDL javno zahvaliti in izreči priznanje vsem tistim, ki so v najtežjih dneh zgodovine naših narodov prispevali svoj delež k zmagi NOB in socialistične revolucije. F. B.

PREDSTAVNIKI JLA V ROGOZNICI

V petek, 18. decembra, bodo predstavniki ptujске garnizije JLA obiskali aktiv Zveze mladine »Franc Kramberger« Rogoznici. Predstavniki JLA bodo mladino seznanili z vlogo, nalogami in življenjem JLA, obujali pa bodo tudi spomine na partizanska leta. Srečanja s predstavniki JLA se bodo udeležili tudi člani krajevnih konferenc SZDL in drugi občani.

Mladina Rogoznice ima že dalj časa prijateljske stike s ptujsko garnizijo JLA, saj njeni pripadniki aktivno sodelujejo v kulturnih programih ob pomembnih praznikih v Rogoznici, večkrat pa se tudi srečajo na športnih tekmovanjih. Tudi tokratno srečanje bo še bolj utrdilo prijateljsko vez med JLA in mladino ter prebivalstvom krajevnih skupnosti Rogoznica. F. B.

Na polskavsko pohorsko železarno je ostal le še spomin

Sedaj pohorska livarna

Zgodovina kovačnice na Zg. Polskavi, ki so ji nadeli ime »Pohorska železarna«, sega tja v petnajsto stoletje. Prav gotovo je bila zgrajena kot orožarna in orodjarna graščakov Gromberka, čigar ruševine so vidne še dandanes. Bolj kot zgodovina pa me je zanimala usoda pohor-

rektorju vitanjskega »Kovinarja« Antonu Kokolju, ki mi je vse skupaj bolj osvetlil.

Polskavsko kovačnico so prevzeli leta 1964, bolje povedano kupili, od bivšega Almona, ki se je kasneje priključil Impolu. Takrat je bilo na Polskavi sedem za-

Pospravili so kladiva in turbino, delavci so imeli nekaj mesecev minimalne osebne dohodka, v najbolj kritičnem obdobju pa so pričeli z livarstvom. Že leto dni kasneje se je pokazalo, da je bila ta odločitev zelo preudarna. Direktor Kokolj mi je povedal, da posluje obrat livarne na Zg. Polskavi povsem samostojno. Letos bodo ustvarili okoli 85 milijonov bruto dohodka, od tega pa bodo skladom namenili 8 odstotkov, kar seveda ni tako malo.

Seveda so me zanimali tudi osebni dohodki zaposlenih. V poprečju dobijo na Polskavi okoli 150 starih tisočakov, s tem da je bil najvišji dohodek polkvalificiranega livarja 295 tisoč starih dinarjev. Čeprav delavcev ni veliko, je njihov trud opazen. Žene jih želja po izboljšanju, radi pa bi obnovili tudi dotrajane zgradbe. Možnosti za obnovo je le malo, saj tako velikih viškov ne morejo ustvariti, matično podjetje pa tudi nima dovolj razpoložljivih sredstev. Pričakujejo, da bodo v prihodnjem letu sklenili nekaj ugodnih pogodb, veliko prihodnosti pa je bilo že zamujenih. Povsem jasno je, da bi potrebovali kredite, o tem pa bodo lahko razmišljali šele kdaj pozneje.

Ko sem ob odhodu razmišljal o usodi nekdanje pohorske železarne, se nisem mogel znebiti vtisa, da je bilo v bistriški občini nekaj let nazaj le pre malo storjenega. Morda bi več interesa lahko pokazali tudi Polskavčani, takrat seveda, ko je bila železarna še njihova. Morda so nekaj zamudili lepo priložnost, da bi na Zg. Polskavi ustvarili osnovo za bodočo kovinsko industrijo, kar pa seveda za kraj ne bi imelo tako majhnega pomena. Bomi kakorkoli že, odslej bomo lahko govorili o pohorski livarni, železarna pa bo počasi prešla v pozabo.

D. Utenkar

DANES V MATIČNI KNJIŽNICI V SLOVENSKI BISTRICI

V okviru svojih četrtkovih prireditev je bistriška Matična knjižnica spet poskrbela za presenečenje. Danes ob 17. uri bo otvoritev razstave mladega slikarja Jožeta Zela in srečanje z mariborskimi pesniki mladega rodu Marjanom Peršakom, Stankom Gradišnikom, Marjanom Tonkovičem in Vladimrom Gajškom. Pričakuje mo lahko, da bodo ljubitelji umetnosti, kot vedno doslej, v prostorih Matične knjižnice deležni še enega prijetnega umetniškega doživetja.

-d

Anton Jeseničnik

ske železarne, kajti ni še tako dolgo tega, ko sem izvedel, da je s tem starim kovaškim objektom konec.

Napotil sem se torej proti Polskavi in se ustavil ob zgradbi, ki mi ni ponujala nič kaj ohrabrujočega vtisa. Nad vhodom je zbledel napis, ki je opozarjal, da je to »Pohorska železarna«. Najprej sem spregovoril z Antonom Jeseničnikom, ki mi je potrdil, da so z »železarstvom« končali. Polskavski obrat je prevzelo kovinsko podjetje »Kovinar« iz Vitani, ugotovili pa so, da bi bila nadaljnja proizvodnja nerentabilna. No, o tem bomo kaj več spregovorili kasneje. Anton, ki je polkvalificirani livar, mi je še povedal, da so sedaj pričeli z livarno. Spregovoril sem še nekaj besed s kurjačem Matijo Vrbjakom, ki je to najdlje zaposlen. Moram priznati, da me je prvi vtis malce razočaral, v pogovoru pa sem izvedel, da le ni vse tako slabo. Oba sta mi povedala, da je zaslužek dober, mnogo boljši kot je bil pred leti, Anton pa mi je še dodal, da je predtem delal na Ravnah, pa še to, da je na novem delovnem mestu mnogo bolj zadovoljen.

Pred odhodom sem se oglašil tudi pri bližnjem kmetu Francu Gorjupu, ker so mi povedali, da bo lahko rekel kaj več, saj že dolga leta spremlja delo kovačnice. Malce nergaje mi je zaupal, da so nedolgo tega odpeljali tri vodna kladiva in turbino in da mu je snob nerazumljivo, da sedaj ne delajo več motik, lopat in podobnega orodja, ki ga človek vedno potrebuje.

Zanimalo pa me je še kaj več. Oglasil sem se pri di-

Matija Vrbjak

v likvidacijo pa jih je šlo precej tudi v sosednjih republikah. Ravno v tem času pa je eno izmed uvoznih beograjskih podjetij uvozilo 500.000 motik in sorodnih orodij, čeprav bi domača podjetja potrebam zadostila. Zaradi ozkega interesa je nastal kritičen položaj v proizvodnji kovanih orodij skoraj v vseh obratih. Polskavski je to najbolj občutil leta 1968, ko ni bilo večjih naročil, čeprav so imeli dobrega trgovskega potnika.

Kako je s samoprispevkom, ki so ga občani bistriške občine izglasovali v prid šolstva?

Nekateri še stojijo ob strani

V bistriški občini so leta 1968 razpisali referendum za samoprispevek za obnovo in zgraditev šolskih prostorov. Občani so z razumevanjem sprejeli to odločitev in z večino glasov odločili, da bodo pet let dajali del sredstev za obnovo in gradnjo. Najprej pogledimo, kakšne so osnove prispevka: 0,75 odstotka dajejo občani od osebnega dohodka, 2 odstotka od katastrskega dohodka, 3 odstotke od čistega dohodka obrti, 0,75 odstotka od pokojnin (plačujejo tisti, ki imajo pokojnine višje od 500 dinarjev) in 1 odstotek od bruto izplačanih osebnih dohodkov (plačuje se iz skladov skupne porabe).

Sredstva iz osebnih dohodkov zaposlenih so bila letos realizirana 89,71-odstotno, od obrti 100-odstotno, slabši pa je bil prispevek od pokojnin, ki je 67,42 odstotka. Povedati pa moramo, da je pri odvajanju sredstev iz pokojnin prišlo do težav, ker

šola (delo je že opravljeno), zgradili šolo v Poljčanah in dvorazrednico v Lukanji na Pohorju ter obnovili vse ostale šole v občini.

Po planu bi morali do konca letošnjega leta zbrati 3.400.000 din, dejansko pa bo znesek le v višini 2.440.000

je razdrobljen, saj ga opravljajo na štirih krajih. Stiska s prostorom je celo takšna, da imajo en razred v klubskih prostorih KUD-a, drugega pa v gasilskem domu. Idejni projekt novogradnje so že potrdili, glavni projekt pa izdelujejo pri mariborskem »Komunaprojektu«. Pričakovati je, da bodo z gradnjo pričeli marca.

Poljčanska šola bo veljala po predračunih 4 milijone 850 tisoč dinarjev, 50 odstotkov naj bi kril iz sredstev samoprispevka, za drugi del pa je že tretje leto prošnja pri-republiški izobraževalni skupnosti. Pričakovati je, da bo RIS kredit dodala, če pa bi prišlo do zapletov, bodo z gradnjo šole kljub temu pričeli.

Kmalu bodo odborniki skupščine občine razpravljali tudi o predračunih za obnovo ostalih šol, potem pa se bodo odločili o vrednostnem vrstnem redu. Ob novih ukrepih v gospodarstvu se seveda poraja tudi vprašanje, če bo zadani načrt mogoče uresničiti. Povprašali smo podpredsednika skupščine občine Slovenska Bistrica Branka Vaso, ki nam je o teh dvomih povedal naslednje: »Vsekakor moramo položaj gospodarstva upoštevati, to pa še ni vzrok, da načrtov ne bi realizirali. To je dolg in obveznost, ki smo si jo naložili, ko smo razpisali referendum. Občani so se prostovoljno izrekli za samoprispevek in ne sme se pripetiti, da njihova odločitev ne bi bila izvedena. Ob razpisu referenduma smo računali na najrazličnejše te-

O poslovanju počitniškega doma TGA Kidričevo v naslednji sezoni

Ceprav prihajamo šele v zimsko obdobje, ki sicer za mnoge prav tako pomeni oddih, dopust in rekreacijo, je vseeno odbor za družbeni standard v TGA pričel s razpravo o poslovanju lastnega počitniškega doma v naslednji sezoni. Eden izmed mnogih in bistvenih vzrokov je v tem, da je v letošnjem letu od začetka bilo mnogo nejasnosti okrog poslovanja ali bolje rečeno, vse se je sklepalo zadnji čas tik pred pričetkom sezone, kar je povzročilo nekaj manjših problemov, ki so bili tudi povod za to, da se za prihodnjo sezono pripravimo pravočasno in temeljito. Razprava se je sukala okrog prav vseh problemov od cene dnevnega penziona ter osebnih dohodkov zaposlenega osebja pa vse do števila zaposlenih ter adaptacije oz. popravila zgradb počitniškega doma v Crikvenici. Člani odbora so se do križajočih se mnenjih dokončno zedinili v predlogu, ki ga bo odbor za družbeni standard posredoval v razpravo in dokončno odločitev delavskemu svetu podjetja. Sicer je trenutno res še težko govoriti o tem, kakšne bodo cene v prihodnji sezoni, ker se, kot vsi dobro vemo, ne da trenutno nič kaj preveč planirati v naprej, vsekakor pa so glede na trenutno stanje in izglede za prihodnje bili člani odbora mnenja, da tudi prihodnje leto ostanemo v veljavni letošnje cene z nekaterimi manjšimi potrebniimi spremembami, ki pa ne bodo prav nič prizadele članov kolektiva in njihovih družinskih članov. Prav tako so bili deločni tudi osebni dohodki zaposlenega o-

sebj, ki se prav tako bistveno ne bodo razlikovali od letošnjih, razen malenkostnih premikov, ki pa ne bodo v ničemer vplivali na dosednji sistem poslovanja počitniškega doma v Crikvenici. Sprejet je bil tudi predračun za popravilo zgradb počitniškega doma ter določene cene za samo prenočišče ali samo hrano, predvsem v času, ko dom ni popolnoma zaseden s strani članov delovne skupnosti. Posebno prijetna novost je v tem, da so končno pri uporabi počitniškega doma enakopravno vključeni tudi vsi upokojenci s svojimi družinskimi člani, za katere veljajo povsem enaki kriteriji kot za zaposlene člane kolektiva in njihove družinske člane.

Člani odbora so menili, da je potrebno izdelati oziroma pripraviti nek program poslovanja za v bodoče ali bolje rečeno konkretno pripraviti predloge, kako in kaj storiti, da bi se kapaciteta doma povečala. Predlagano je delavskemu svetu, da prek služb podjetja uredi vse potrebne proizvodbe in informacije, kako in kaj se bolje splača in bi se naj pozneje morda celo pripravil v tej smeri nek idejni projekt o razširitvi kapacitet počitniškega doma. To je potrebno zato, ker že sedaj moramo v glavni sezoni najemati prenočišča pri privatnikih, kar pa ni vedno prijetno. O tem in še o mnogem drugem bo verjetno še v tem mesecu razpravljala delavski svet, ki bo tudi dokončno sprejel sklep o bodočem poslovanju počitniškega doma »ALUMINIJ« v Crikvenici.

M. F.

Osnovna šolav Makolah

v začetku ni bilo dogovora s skupnostjo socialnega zavarovanja in od pokojnin 0,75 odstotka niso odračunavali. Tudi dohodek od bruto izplačanih dohodkov je nižji, znaša 65,33 odstotkov. Zastoj je nastal, ker nekatere organizacije, kljub temu da so sklenile pogodbe, še niso nakazale svojega deleža, pričakovati pa je, da bodo svoj dolg poravnale do konca leta. Pogodbe so bile sklenjene s 23 delovnimi organizacijami, od katerih štiri še niso pričele odvajati sredstev v sklad samoprispevka, 19 delovnih organizacij v občini pa pogodb ni podpisalo.

Nedolgo tega je bil razgovor s predstavniki delovnih organizacij, tako da lahko pričakujemo, da bodo le-te svoje obveznosti poravnale, pričakujemo pa lahko, da bo pogodbo o plačevanju 1 odstotka od bruto izplačanih osebnih dohodkov podpisala še kakšna organizacija.

Najslabše so bila realizirana predvidevanja sredstev iz katastrskega dogodka, in sicer le 24,34 odstotka. Težave so razumljive in so povezane s slabim plačevanjem davčnih obveznosti.

Po načrtu bi v petih letih morali zbrati okoli 9 milijonov dinarjev, za to pa bi obnovili in dogradili makolsko

dinarjev. Kot smo že omenili, je do zastoja prišlo, ker so nekatere delovne organizacije pričele poravnati svoje obveznosti šele v letu 1969.

Prvi rezultat samoprispevka je danes očiten, saj so Makolčani dobili dobro urejene šolske prostore. Obnovili so stari del šolske zgradbe, dogradili pa so še šest učilnic. Skupna investicija znaša 1.797.442,40 dinarjev. Od tega je 700.000 dinarjev prispevala republiška izobraževalna skupnost. Delo na šoli se prav gotovo povsem razlikuje od tistega pred obnovo. Učenci so deležni pridobivanja znanja z nekaterimi sodobnimi učnimi pripomočki, uredili pa so tudi šolsko kuhinjo Skratka, sedaj so pogoj takšni, da je delo mogoče in zagotavlja učencem znanje, ki ga potrebujejo za nadaljnje šolanje.

Ze letos bi morali pričeti z gradnjo nove šole v Poljčanah. Nekateri težave pa so gradnjo odložile na spomlad prihodnje leto. Skupščina občine je sklep o gradnji že sprejela, izbral pa so tudi lokacijo, ki je v središču šolskega okoliša. Sedaj poučujejo učitelji v Poljčanah v zelo težavnih okoliščinah. Matična šola je izven šolskega okoliša, tam, kjer je le 20 odstotkov učencev. Pouk

Prvi uspeh samoprispevka

žave, s katerimi se bomo morali spoprijeti, na področje, ki pa so nas le nekoliko preveč presenetile. Kljub temu pa sem prepričan, da bo načrt uspel.

Daniilo Utenkar

Bistriški radioamaterji

Pridobiti več članov

Članj bistriškega radiokluba YU 3 FOP so na nedavni seji sklenili, da bodo z organiziranimi akcijami poskušali dobiti v svoje vrste več mladih članov. V ta namen bodo že v prihodnjih dneh pričeli z novimi tečaji, na katerih naj bi udeleženci dobili osnovno znanje iz radiotehnike.

Obstojeajo tudi vse realne možnosti, da bi ustanovili sekcijo v Makolah, kjer je precejšnje zanimanje. Dogovorili so se, da bodo letno skupščino pripravili februarja prihodnje leto, do takrat pa bodo morali izvesti še mnoge naloge. Vloga radioamaterjev je ostala v konceptu vseljudskega odpora zelo pomembna, zato so se odločili, da bodo občasno na terenu prirejali predavanja

za tiste, ki so vojaški rok prestali kot vezisti. Seveda pa bodo poskušali med njimi iskati tudi svoje bodoče člane.

V zadnjem času radioamaterji ne čutijo več takšnega pomanjkanja kot pred leti, ko so bili pastorek med družtvi. Potem, ko so dobili novo urejene prostore, so nabavili tudi nekaj prepotrebnih aparatov, za katere so odšteli 15.000 dinarjev. V blagajni jim je ostalo še osem tisočakov, s katerimi bodo svojo »mehanizacijo« še izboljšali. Z ozvočitvami ob praznikih in najrazličnejših prireditvah so prislužili tudi 3000 dinarjev lastnih sredstev, zato bi s to obliko dela vsekakor morali nadaljevati tudi v prihodnje.

4

Oglasili se bomo spet, ko bo prepozno

Je še čas...?

Nič zlonamernega ne bo v mojem pisanju, na nikogar ne bi rad posebej pokazal s prstom kajti krivda nas vseh je enako porazdeljena. V mladih imam tri mladoletna dekletca, ki jih vsak dan srečujemo po slovenskostržiških ulicah, pa še več jih je, še več jih bo če ne bomo pravočasno potrkali na vrata človekoljubnosti. Tisti »pravčasno« je menda že zdavnaj zamujen. Najstarejši je dvanajst let, srednja je leto mlajša, mlajši pa je menda devet let.

Tudi v teh poznosenskih dneh, ko sonce nima več prave moči in sta lutanji ter večerni hlad vsakdanja spremljevalca, jih srečujemo v lahkih oblekah. Ne gre za to, da ne bi imele kaj odeti, slišal sem celo da je človekoljubna organizacija rdečega križa dobro poskrbela za njihovo garderobo. Potem se ustavimo pri starih. Za vsakdanji »frakelice« ki pogosto presega razumno mejo prodaja del tistega kar so jim ljudje namenili. Precej časa je že tega, ko sem slišal, da tudi kruh in mleko dobijo zastoj, da ne vem, če je še tako, menda je.

Ustavimo se pri očetu in mami, ki v delovni knjižici nimata kaj prida let četravbi in po starosti lahko uvrstijo nekam med srednjo in starejšo generacijo.

Družina je temelj naše socialistične družbe, osnovna celica našega blagostanja, smo nekje zapisali. Kakšna je lahko družina, ki ji natečujeta, oprostite izrazu, kronična pijanca? Kakšen je sad če je drevo bolno že pri koreninah? Družina bo še naprej ostala temelj naše družbe...

Oni dan sem se pogovarjal s starejšo ženo, ki mi je povedala, da jo je mati deklet ustavila na cesti in objokavala svojo usodo. Najstarejša ki ji je dvanajst let si namreč dopisuje z odraslimi; moškimi, baše ni nič kaj otroško dopisovanje. Dekle misli na stvari, ki so dosegljive odraslim, toda kako naj misli drugače? Vse svoje življenje je prebilo v sobici, kjer se dogajajo stvari, ki so dosegljive odraslim, pred šestimi radovednimi otroškimi očmi.

Pravijo, da vedo dekleta več kot marsikatero odraslo dekle. Srečam jih v kinu, ko se mimo ne preveč strogega kontrolorja izmuznejo v temo, srečam jih skorajda povsod, kjer se kaj dogaja. Slišal pa sem tudi, da pogosto nekatere stvari gredo z njimi.

Potem sem jih opazoval, ko sta oče in mati imela »veseli« večer na dvorišču, ko se v mraku odmevale besede furmanskega in še hujše-

ga izvora. Da je pogostokrat v rokah sekira ali nož, ne bi rad posebej govoril. Včasih pridejo miličniki, tako da dekletom že sedaj pomenijo nekaj najslabšega kar si je mogoče zamisliti...

Pa spet srečamo očeta in mater, ko se v gostilni nalivata z opojno tekočino in hrustata klobase, kadar zaslužita denar s priložnostnim delom.

Verjamem, da so socialni delavci in skrbstveni organi poskušali vse, verjamem pa tudi, da niso imeli kdo ve kaj uspeha. Lahko pa se vprašam, morda tudi koga drugega, zakaj so dekleta še vedno deležna »vzroka« v domačem okolju? Vem da so težave, vem tudi, da bi to veljalo precej novcev, toda ali ne bi bilo bolj koristno, bolj človekoljubno, da bi takšno družino razdvojili?

Danes so dekleta še v šolskih klopih, kaj bodo počele jutri? Jih bomo poslali na delo v tujino kot smo že toliko mladoletnic? Morda pa jim bi lahko poiskali družino, ki bo zares temelj naše družbe. Nekaj bodo potrkala na vrata, smo lahko prepričani, da ne bodo očitki upravičeni?

Bodimo človekoljubni vsaj do otrok, dajmo jim tisto otroštvo, ki ga srečujemo v naših domovih, saj ni tako težko. D. Utenkar

zadovoljivo razvito zobozdravstveno službo za odrasle. Zato so si postavili kot prvenstveno nalogo, čimprej vzpostaviti delovanje šolske zobne ambulane kot posebne strokovne enote v Slovenski Bistrici. Za nadaljnje izboljšanje varstva otrok in mladine pa so predvideli preusmeritev ene zobne ambulante v Poljčanah v šolsko (z vključitvijo oskrbe otrok v Makolah), izvajanje zobozdravstvenega varstva otrok v splošnih zobnih ambulantah v Oplotnici in na Pragerskem. Potrebe oddaljenih šol pa bi zadovoljili s potujočo zobno ambulanto.

Se en problem pa predstavljajo prostori pnevmofiziološke ambulante, ki so v bistriškem župnišču. Pro-

stori so lepi in veliki, vendar nefunkcionalno povezani. Tudi rentgenski aparat je zastarel, saj je star več kot štirideset let in je eden najstarejših v Sloveniji. To dejavnost bodo po izelitvi lekarne iz centralne zgradbe v Slov. Bistrici organizirali v zdravstvenem domu, kjer bodo na razpolago primerni prostori.

V prihodnjem letu bodo morali rešiti tudi problem stanovanja za zdravniko na Pragerskem. Mariborski zdravstveni dom je v ta namen že sklenil izdvojiti 100 tisoč dinarjev, preostale stroške za gradnjo montažne hiše pa bo krila skupščina občine Slovenska Bistrica.

-d

Zakaj ne delajo v Gorišnici vsi mladi

V zvezi z družbenim življenjem pri nas tako radi poudarjamo vzgajo odgovornosnega čuta in svobode, saj se zavedamo, da brez tega ne moremo govoriti o samoupravljanju. To je premočno zakoreninjeno v nas, da bi umrlo z ljudmi, ki so nam to omogočili. Nadaljevat! ga bomo morali mladi.

Zato se zdi vsakomur samo po sebi umevno, da dela mladina v mladinskih in drugih družbenih organizacijah. Toda tega ni. Udeleževanje v družbenem življenju temelji namreč na občutku moralne odgovornosti vsakega posameznika.

V Gorišnici ugotavljamo, da je precejšnje število mladih ljudi, ki so nezainteresirani za delo v družbenih in političnih organizacijah. Del mladine hoče živeti svobodno in brez obveznosti.

Pretežni del mladine pa se zaveda, da je npr. mladinska organizacija most, ki jih vodi v organizirano življenje v skupnosti. Delo in uspehi dela pa so njihova potrditev in ugled v družbi.

Torišče novih odnosov mora biti vzajemno sodelovanje in delo, ki je moralna obveza vsakega mladince na glede na to, je kmet, delavec, intelektualec...

Morda premalo razmišljamo o teh problemih. Toda, če razmišljamo o sedanjem položaju našega gospodarstva in o tem, da v mladinski organizaciji vzgajamo bodoče samoupravljavce, potem nam ne more biti vseeno glede tistih mladincev, ki se otepaajo vsake družbene odgovornosti.

Hiter tempo življenja je pregazil mlade, posebno še na podeželju. Vse preveč se jih prehitro izgubi v podpopravnosti življenja. Njihova pot od delovnega mesta do gostilne nam mora dati misliti. In dala je misliti! Tudi svetu krajevne skupno-

sti Gorišnica, ki je odstopil dve sobi v združenem domu mladim entuziastom, ki so ustanovili mladinski klub.

Bo novoustanovljen mladinski klub popestril družabno življenje mladine v Gorišnici in potegnil v svoj krog tudi tiste, ki se iz kakršnih koli razlogov niso vključili v delo? Bodo morda v dramski skupini odkrivali smisel svojega življenja? Mimogrede povedano — ta skupina je urizorila v tem mesecu dve uspešni premieri z dokajšnjo mero igralske prepričljivosti... Se bodo novi člani Partizana z enako zavzetostjo lotili nalog, kot so se jih doslej?

Prepričani smo, da bo delo mladih v razgibanem gorišniškem življenju prineslo še več pestrosti in zanimivosti.

Vlado Viher

Zdravstvene storitve v bistriški občini izboljšane

Problem so dotrajani objekti

Po zakonskih spremembah je leta 1968 prišlo do zdravitve bistriškega zdravstvenega doma z mariborskim. Po nekajmesečnem skupnem delu je prišlo v novo ustanovljeni enoti do zapletov, o katerih smo na straneh Tednika že pisali. Bistričani so se čutili oškodovane, takrat pa smo tudi zabeležili, da o samouravljanju v enoti vedo bolj malo. Na minuli seji skupščine občine je direktor zdravstvenega doma Maribor dr. Adolf Drolic podal obširno poročilo, v katerem je zajel celotno delo enote Slovenska Bistrica, slišal pa smo lahko, da se je položaj občutno izboljšal.

Morda največji problem pa predstavljajo nekateri dotrajani zdravstveni objekti ter oprema v posameznih ambulantah. Funkcionalno primerna je edino centralna zgradba v Slovenski Bistrici, ki pa je tudi pretesna za delovanje vseh enot. Vse ostale ordinacije so v prenovljenih prostorih, ki pa jih ni mogoče prilagoditi vsem potrebam. Precej problem je v Poljčanah, kjer bodo morali

misliti na gradnjo novega objekta, saj je sedanji v takšnem stanju, da se kaj lahko pripeti, da inšpekcijska služba prepove nadaljnje delo.

Občutno izboljšanje je čutili tudi v delu reševalne postaje. Vozila so opremili z UKV aparati, kar omogoča boljše operativnost in enotno mrežo obveščanja na celotnem območju zdravstvenega doma Maribor. V letu 1969 so bistriški reševalci opravili 3162 prevozov.

Bistvena organizacijska sprememba po integraciji je nastala tudi v delu patronažnih sester. Le-te so dobile svoj delokrog in sedaj opravljajo izključno patronažno dejavnost, kar je ugodno vplivalo na delo strokovnih enot službe, ker je dobra patronaža predpogoj za uspešno dejavnost posvetovalnic in dispanzerjev.

Terenska babiška služba je v celoti združena v terensko babiško službo zdravstvenega doma. Terenske babice dobe iz Maribora vse naslove porodnic in se enkrat mesečno sestajajo na strokov-

nih sestankih. Razveseljivo je tudi dejstvo, da od integracije število porodov na domu upada. Leta 1967 jih je bilo 67, v prvi polovici letošnjega leta pa le 10.

Dejavnost službe medicine dela v lanskem letu je bila na območju bistriške enote zastopana edino v obratni ambulanti v Impolu. Preventivno je bilo pregledanih pred zaposlitvijo 115 delavcev, 532 delavcev na je bilo pregledanih obdobjno. V bistriški občini pa je večje število manjših delovnih organizacij, ki bi glede na pogoje dejavnosti oziroma škodljivosti na delovnih mestih aktivnega varstva naravnih, športnikov, delavcev živilske stroke in ostalih, so dejavnosti službe medicine dela. Seveda, pa bi za to morali v Slovenski Bistrici nastaviti še enega zdravnika.

Ocena zobozdravstvene službe in zobozdravstvenega varstva prebivalcev po izvršeni integraciji je pokazala očitno nerazvitost preventivnega in otroškega zobozdravstva, naspotno z razmeroma

POSTREŽBA, PA TAKA!

Tovariš urednik objavite prosim v Tedniku naslednje: 13. decembra t.l. sem kot dostojen gost v gostilni Kolaric v Spuhlji naročil šilce vinjaka in sem dobil vtis, ko mi je natakarica Hermina Horvat postregla, da se je obnašala proti meni precej neprimerno. Tudi ko sem hotel plačati, ker se mi je mudilo, se je obregnila obme. Opazil sem tudi, da se je tudi proti drugim gostom obnašala po svojih simpatijah. Več jih je zaradi takšnega odnosa odšlo nenostreženih. Lastniku gostilne bi priporočil, da zaposli v svojem lokalu gostinske moči, zaradi katerih ne bo izgubljal gostov.

Janko Vrtič, Spuhlja 75

Delo prosvetnih društev v ormoški občini

Pravimo, da amaterizem na našem podeželju izumira in za to navajamo kopico vzrokov, ki niso v nas samih, ampak so pogojeni z okoljem in časom, v katerem živimo, pač po tistem načelu, zakaj bi bil jaz kriv, če je lahko nekdo drug. Kljub takemu mišljenju nekaterih, ki imajo možnost in bi na tem področju lahko kaj storili, pa je delo kulturno prosvetnih društev v ormoški občini glede na pogoje in težave, ki v njih društva so, kar uspešno.

Na seji občinskega sveta ZKPO Ormož smo izvedeli za številne prireditve, gostovanja in druge manifestacije kulturnega značaja, ki so skoraj vse lepo uspele. Krona vsega je prav gotovo nastop ormoškega mešanega pevskega zbora v Pragi, ki je tudi doma mnogokrat zapel na različnih prireditvah, proslavah itd. Kulturnega življenja in dela si v Ormožu ne morejo predstavljati tudi brez mladinskega pihalnega orkestra (godbe), ki je letos naštudiral samostojni koncert in zraven tega javno nastopil 24-krat. Zabeležili so tudi zelo uspešno medobdobje srečanj odraslih pevskih zborov, pionirski pevski festival, nastop zborov v območju občine na občinski proslavi 25-letnice osvoboditve in gostovanja amaterskih in poklicnih dramskih skupin. Nazadnje je v Ormožu v obojestransko zadovoljstvo zapel tudi oktet Gallus iz Ljubljane. Zabeležili so tudi štiri nove uprizoritve domačih amaterskih dramskih skupin. V občini je aktivno delovalo tudi pet odraslih pevskih zborov, tri stalne in ena potujoča knjižnica in še mnogo drugega.

Prosvetnim društvom so glede na dosežene uspehe razdelili dotacije občinskega sveta ZKPO. Izražena je bila tudi zahvala ormoški občinski skupščini, ki je vse te prireditve materialno podprla.

V razpravi o programu za sezono 1970-71 so sprejeli akcijski program dela, se pogovorili o izbiri dramskih del, o možnostih delovanja pevskih zborov, mladinskih dramskih skupin, medsebojne povezave ter možnostih dajanja strokovnih nasvetov za posamezne dramske in druge uprizoritve.

Vsa prosvetna društva ormoškega področja bodo (nekatera so že) še v tem mesecu organizirale občne zbornice ali delovne konference ter tako še pravočasno ukrenile vse potrebno za uspešen start v zimskem času, ki je za to dejavnost najbolj primeren. Nekatera društva v pretekli sezoni niso naredila ničesar,

zato jim posvečajo v tem času posebno pozornost. Med drugim so takim prosvetnim društvom dodelili nekaj denarja, ki ga bodo porabila za startno osnovo.

Med večjimi akcijami, ki se jih bodo udeležila ormoška prosvetna društva v prihodnjem letu, je revija dramskih skupin v Murski Soboti. Najboljša mladinska dramska skupina se bo udeležila tekmovanja v Mariboru. V začetku maja bo občinska revija odraslih pevskih zborov. Konec maja pa bo pionirski pevski festival pri Miklavžu. Za 20. julij planirajo medobdobje revije odraslih pevskih zborov v Ormožu. Godba bo nastopila tudi na republiški reviji godb v Ljubljani in še mnogo drugih

kulturnih prireditev, kot je nadaljevanje prosvetnega sodelovanja z osnovno šolo iz Szombathelya na Madžarskem, teden bratstva, gostovanje poklicnih dramskih skupin v Ormožu itd.

Kljub vsem naštetim uspehom pa pri vrednotenju kulturnega življenja umetniških dosežkov in možnosti za kulturno ustvarjanje še vedno prevladuje subjektivno ocenjevanje in trditve, da je na področju kulture vse tako močno relativno, da ni mogoče uveljaviti trdnejših meril. Zaradi takšnih in podobnih mnenj pa so prizadeti tisti, ki si kulture in ustvarjanje v njej želijo. Uspešno delo prosvetnih društev v ormoški občini to dokazuje.

jr

70 let ustvarjalnega dela

Stevo Ečedin je bil rojen 14. decembra 1900 v malem bosanskem mestu Derventi in je te dni praznoval svoj visoki jubilej, 70-letnico.

Že kot otrok se je pričel navduševati za telesno vzgojo ter po končani gimnaziji in vojaški akademiji nastopil svoje prvo službeno mesto kot podporočnik v Bjelovaru, nato pa v južni Srbiji vzdolž jugoslovanske meje. Službovanje ga je vodilo

Stevo Ečedin — 70-letnik

skoraj po vsej Jugoslaviji, kjer je v II. svetovni vojni padel v italijansko ujetništvo, od koder je po nekaj mesecih pobegnul in do konca vojne sodeloval kot aktivist NOB.

Njegovo pestro življenje je vseskozi vezano na aktivno sodelovanje v telesni kulturi. 1929. leta je bil med ustanovitelji Sokola v Vranjem in je v društvi sodeloval, kjer koli je dobil stik na novem

službenem mestu. Sam se je aktivno ukvarjal in nastopal v nogometu in orodni telovadbi, kot odličen smučar je sodeloval na raznih tekmovanjih tudi v reprezentanci armade, nastopal na sokolskih zletih v Pragi in v vrsti drugih tekmovanj. Trofeje in diplome, ki jih je osvojil, mu danes doma obujajo spomine na mladost.

Leta 1946 se je po dolgi prepotovanji pot za stalno naselil v Ptuj, kjer je kmalu našel pot v tedanje fizkulturno društvo Partizan Ptuj. Opravljal je delo in funkcije v društvu kot prednjak, načelnik, podnačelnik, bil pa tudi načelnik okrožnega in okrajnega odbora; sedaj pa je tajnik Občinske zveze za telesno kulturo Ptui.

V društvu je še danes aktiven kot prednjak-vodnik vrste in je edini predstavnik starejše generacije, ki dela in vzgaja mladi rod novih telovadcev in športnikov.

S svojimi vrstami je dosegal na raznih tekmovanjih zavirljive uspehe. Največji in najvrednejši med njimi pa je nedvomno osvojitve zastave maršala Tita na državnem prvenstvu v partizanskem mnogoboju III. razreda. V svojem delu je vzgojil nekaj danes znanih športnikov in telovadcev, ki so v zveznem in republiškem merilu postali reprezentanti.

Prejel je razna priznanja, plakete in diplome od Partizana Jugoslavije, Slovenije in ObZTK Ptui za njegovo požrtvovalno in nesebično delo pri vzgoji naše mladine.

Ob njegovem jubileju mu vsi aktivni športniki in telovadci ter telesno vzgojni delavci čestitajo z željo, da bi še vrsto let sodeloval v njihovih vrstah.

M. Z.

42 ljudi ostalo brez zaposlitve

Leta 1964 je celjska cinkarna iskala delavce, ki jih je nujno rabila za delo v točilnici, kjer je delo zelo težavno in precej nezdravo. Ljudje, ki niso imeli prave številno prijavljali in zato vseh niso mogli niti sprejeti. Zanje je cinkarna organizirala tudi poseben avtobus, ki je te ljudi vozil iz Žetel v Celje vsako jutro ob 2. uri zjutraj in ob 10. uri dopoldne nazaj. Ker je bilo delo zdravju škodljivo, je njihov delovni čas trajal samo štiri ure.

Kljub težkemu delu so ljudje vztrajali vse do letošnjega leta, ko je tem delavcem delodajalec sporočil, da so njihova dosedanja delovna mesta ukinjena. Ukinjen pa je bil tudi njihov prevoz na delo in nazaj domov. Te ljudi je podjetje želelo razporediti na druga delovna mesta in torej formalno ni

bilo kakšnih odpovedi delovnih razmerij in vendar so ljudje naenkrat ostali brez dela in sredstev za preživljanje. Ker zanje ni bilo več posebnega avtobusa je praktično pomenilo, da bi morali dobiti stanovanja v Celju ali vsaj v neposredni bližini. Stanovanj zanje seveda ni bilo in zato ljudje niso mogli prevzeti druge zaposlitve. Ostal je tako samo eden, ki pa stanuje v Celju ter se le ob koncu tedna vrača domov, v svoje rodne Žetale.

Po prostovoljni ter lastni prekinitvi rednega delovnega razmerja so le-ti ostali brez dela. Ker pa tako ni mogoče, vsaj ne dolgo živeti, so si nekateri poiskali delo v nekoliko bližnji steklarini v Straži, drugi zopet v tovarni volnenih izdelkov v Majšperku, nekateri v Mariboru in drugi pa celo v tujini, kajti živeti je pač treba... fh

Prva vlečnica na bistriškem Pohorju

BOLJŠI ČASI ZA SMUČARJE

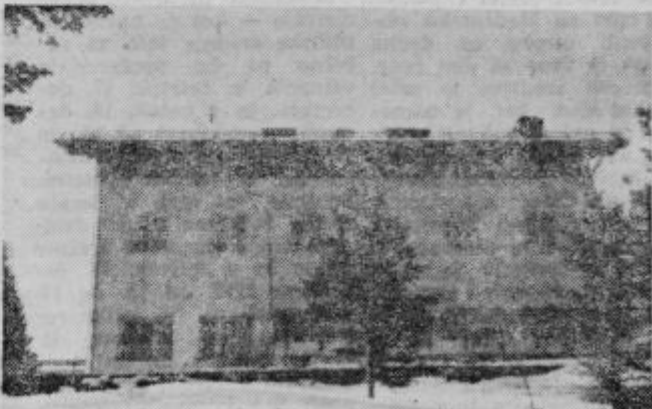
Pred letom so pričeli v Slovenski Bistrici resneje misliti na razvoj zimskega turizma in smučanja. Seveda je prvi pogoj za to urejeno smučišče. Društvo inženirjev in tehnikov pa je prve zamisli že realiziralo. Nedaleč od planinskega doma pri Treh kraljih na Pohorju so že preizkusili prenosno vlečnico, za katero so sredstva zagotovili sindikat tovarne Impol tovarniška mladinska organizacija in DRMIT.

Vlečnica je veljala 6000 dinarjev, na uro pa bo lahko prepeljala 200 smučarjev. Dolga je 150 metrov, hkrati pa bo »potegnila« tri smučarje. V pravi poplavi najrazličnejših vlečnic na slovenskih smučiščih je bistriška seveda pravi David, vsekakor pa je razveseljivo, da bo odslej na Pohorju za bistriške občane in seveda tudi druge možna bolj uspešna zimska rekreacija.

Bistričani pa imajo še bolj obsežne načrte. Občinski sindikalni svet je plačal izdelavo načrta za veliko vlečnico, ki naj bi bila dolga več sto metrov. Strokovnjaki so

si teren okoli doma pri Treh kraljih že ogledali, zakoličili pa so tudi obseg poseke. Za realizacijo tega načrta pa bo potrebno precej sredstev. Oglasili so se tudi že italijanski ponudniki, katerih vlečnica bi veljala okoli 150.000 dinarjev. Zastopniki Impola in Gozdnega gospodarstva so se o poseki že pogovarjali, stališče GG pa je takšno, da bodo z delom pričeli takoj, ko bodo dobili zagotovilo, da bodo vlečnico zares postavili. Morda je že tisti čas, ko bi lahko prišlo do nadaljnjih razgovorov, seveda pa bi vsi zainteresirani v občini morali podpreti to akcijo.

Izvedeli smo tudi, da bodo cesto od Slovenske Bistrice do Treh kraljev pluzili vso zimo, dom pa je s svojo urejenostjo že dolgo pripravljene na tiste, ki bodo pršili zavoljo rekreacije ali pa na zimski dopust. -d

Dom pri Treh kraljih čaka boljša prihodnost

Med številne občne zборе sindikalnih podružnic, ki so se zvrstili v ormoški občini v zadnjem času, se uvršča tudi redni letni občni zbor sindikalne podružnice trg. podjetja »Zarja« Ormož.

Odkrit pogovor o delu in težavah

V lastnih okvirih iskati svoje rešitve in v razvojnem programu predvideti in rešiti pereča vprašanja razvoja podjetja, je bila osnovna misel živahne razprave v mrzli dvorani ormoškega kinna Občnega zbora sta se udeležila tudi član predsedstva republiškega odbora sindikata storitvenih dejavnosti Slovenije Lojze Fortuna in predsednik medobčinskega odbora sindikata storitvenih dejavnosti Ptuj in Ormož Danilo Masten.

Ze uvodni referat predsednika sindikalne podružnice Antona Marčeca je nanizal številne uspehe in podčrtal nekaj problemov, ki bodo morali dobiti ustrezne rešitve. Direktorica Anica Lukaček in sekretar podjetja Marko Znidarčič pa sta v razpravi opozorila na številne nepravilnosti, t. j. težave, s katerimi se je gospodarska organizacija srečevala v preteklem obdobju. Tudi ostali člani sindikata so v razpravi povedali nekaj primerov in nanizali vprašanja iz prakse.

Od zadnjega občnega zbora te sindikalne podružnice, ki je bil 1968. leta, se je število zaposlenih v podjetju povečalo za 100 odstotkov in temu ustrežno se je povečalo tudi število članstva v sindikatu. Takrat so v podjetju imeli tudi okrog 60 vajencev, sedaj pa jih je 141 in delovna organizacija daje zanje mesečno približno 2 milijona starih din stipendij. Struktura zaposlenih glede na kvalifikacijo je dobra, saj je od skoraj 300 zaposlenih le 14 ljudi z osemletko. To obenem dokazuje, da podjetje veliko daje na izobraževanje.

Člani sindikata so ugotovljali, da so program, ki so ga na zadnjem občnem zboru sprejeli, tudi v celoti realizirali. Srečno so izpeljali dva tradicionalna trgovska plesa in s sredstvi organizirali izlet na Madžarsko, obdarovali otroke za dedka Mraza in žene za dan žena. Vežja del sredstev je ostal neizkoriščen, ker je namenjen za nakup počitniške hišice, kar bi naj bil prvi korak k skrbi za rekreacijo zaposlenih. Člani organizacije so tudi aktivno sodelovali pri sprejemanju samoupravnih aktov podjetja. Sedaj pa mislijo, da je nujno spreminiti pravilnik o delitvi osebnih dohodkov tako, da bi določili spodnjo in zgornjo mejo. V spremenjenih pogojih gospodarjenja ta pravilnik tudi ni stimulativen in

tako zavira samoiniciativnost posameznikov.

Delovna organizacija je postavljene plan glede na obseg dejavnosti presežala za 12 odstotkov. Osebnih dohodkov pa so rasli močneje, zato je poslovni rezultat ob polletju bil nezadovoljiv. Sledil je ukrep, ki je priznal osebne dohodke. Tudi stalni stroški so rasli močneje od obsega dejavnosti. Številne poslovalnice so odbrte manj kot eno leto in še niso dosegle željenega prometa. K temu se je pridružilo še pomanjkanje osnovnih sredstev in predpisane marže pri konjunktornem materijalu. Prisoten je bil tudi nizek koeficient obračanja zalog in izgube na račun primanjkljaja. »Vemo, da smo zainteresirani za večji osebni dohodek,« je poudarila direktorica podjetja Anica Lukaček. »Vendar ta stvar ne more nastati z ukrepom, ampak je lahko samo posledica določenih sprememb v organizaciji in smotrnosti poslovanja.« Neurejena nabava od naša količinske popuste (rabate) pri nabavi cenil materiala za prodajo. Da bi se vse to uredilo, pristopajo k izdelavi razvojnega progra-

ma, ki bo vskladil obseg dejavnosti z notranjo organizacijo, sistemizacijo, pravilnik o delitvi osebnih dohodkov itd.

Zarja je v zadnjih letih mnogo storila. Zraven že povedanega so tudi povečali število poslovalnic za 67 odstotkov, kar priča o močni ekspanziji, em. pa mora slediti močna smotrnost in vsak poslovodja mora delati z čutom dobrega gospodarja, če hočejo uspešno poslovati. Akumulativnost delovne organizacije se je glede na letošnji polletni obračun v zadnjem času bistveno izboljšala. Promet bo letos presegel 4 milijarde starih dinarjev.

Tako pestra razprava in odkrite besede bodo prav gotovo pomagali k rešitvi problemov. Ekonomski računi in anketa, ki so bodo v kratkem izvedli, bodo osnove za izdelavo razvojnega načrta za prihodnjih 5 let. Člani sindikata so predlagali vodstvo podjetja še, da bi se moralo začeti posluževati sodobnih sredstev obveščanja in dati nekaj na reklamo ipd. Na koncu so izvolili novo vodstvo sindikalne podružnice.

V PTUJU BO GOSTOVALA DRAMA SNG IZ LJUBLJANE

V petek, 18. dec. 1970. bo gostovala v ptujskem gledališču Drama Slov. narodnega gledališča iz Ljubljane s komedijo Petra Ustinova: **Poslednji zagon.**

Mladinska predstava bo ob 15.30, večerna pa ob 19.30. Mladinsko predstavo organizirajo — kot po navadi — ptujske srednje šole, za večerno pa bo predprodaja vstopnic v četrtek, 17. decembra, in v petek, 18. decembra, vsakikrat od 15. do 17. ure ter uro pred predstavo pri gledališki blagajni. Prosimo vse one, ki imajo stalno rezervacijo, da dvignejo svoje vstopnice brezplačno že v četrtek, 17. decembra 1970, od 15. do 17. ure, ostali pa jih lahko rezervirajo po telefonu št. 77-494, vendar jih naj tudi dvignejo v zgoraj navedenih dneh, le v izjemnih primerih uro pred predstavo, da bi se

tako izognili nepotrebnim nevšečnostim.

Gostovanja Slov. narodnega gledališča iz Ljubljane so zelo redka — pa tudi zelo draga, zato pričakujemo, da bo večerna predstava zasedena do zadnjega koticčka, za mladinsko pa se to itak razume samo po sebi. Ugotovili smo, da je mladina pokazala pri zadnji predstavi mnogo lepši odnos do nastopajočih igralcev in do gledaliških prostorov, zato prosimo, da bi bilo tako tudi v bodoče. Občinski svet Zveze kult. prosv. org. Ptuj

KONCERT KUD ČREŠNJEVEC V FRAMU

Moški pevski zbor KUD Črešnjevec je pred kratkim izvedel v Framu koncert narodnih in domačih pesmi pod vodstvom pevovodje Franca

Susterja s Pragerskega, od koder so sodelovali tudi nekateri člani moškega pevskega zbora.

V Framu so z velikim navdušenjem pozdravili vsako posamezno njihovo izvajanje. Posamezne pesmi pa so morali tudi ponavljati. Pevski zbor iz Črešnjeveca goji

že več let prijateljske stike s pevskim zborom v Framu, zato so njihova srečanja toliko pristnejša in bližja, kar se še posebno opazi ob zaključku prireditev. Takrat se namreč zberejo pevci obeh krajev (letos tudi s Pragerskega) na družabnem večeru. VH

Plesni turnir v Ormožu

Plesni turnir v Ormožu v petek, 11. dec. 1970, katerega pokrovitelj je bil Plesni klub iz Velenja, je bil menda ena najbolj obiskanih prireditev v letošnjem letu. To dokazuje, kako je naša publika željna takih in podobnih prireditev.

Na turnirju so nastopali pari iz KUD »Jože Hermanko«, Maribor, 9 plesnih parov; DPD »Svoboda« Ptuj, 3 plesni pari; Plesni študentski klub, Velenje, 3 plesni pari; Študentski plesni klub Ljubljana, 5 plesnih parov; Študentski plesni klub iz Maribora, 8 plesnih parov.

Sodniki, ki so sodili na turnirju, so bili: Tone Arko in Ljilja Logar iz Ljubljane, Marjan Kozar in Slavko Vrhovnik iz Maribora ter Aleksander Glac iz Ptuja.

Plesni pari so se pomerili med seboj v angleškem valčku, tangu, dunajskem valčku, slow foxu in fox trotu.

Najboljši par posameznega razreda je dobil praktično nagrado — finalist, to je prvi štirje pari pa so dobili za nagrado pokale.

Prvaki posameznih razredov C, B, A in I razreda pa so dobili praktične nagrade, ki so jih prispevala ormoška podjetja: »Slovenijavino«, samostojni obrat Jeruzalem-Ormož, Obrtno podjetje »Pekarna«, Ormož, Tovarna »Jože Kerenčič«, Ormož, in Ograd, Ormož. »C« je najnižji razred, najvišji pa je »I« razred, to pomeni internacionalni razred in zastopa Jugoslavijo na mednarodnih plesnih turnirjih.

1. plesni par v »C« razredu je bil par številka 26,

Miloš Trifunovič in Anemari Spjvak iz KUD »Jože Hermanko« Maribor.

1. plesni par (prvak) v »B« razredu je bil par številka 1, Tomaž Ambrož in Tanja Gabrijelčič iz SPK Ljubljana.

1. plesni par (prvak) v »A« razredu je bil par številka 19, Fredi Novak in Alenka Vrstovšek iz SPK Ljubljana.

1. mesto v najvišjem internacionalnem »I« razredu je dosegel par številka 25, Drago Šulek in Irena Drogenik iz SPK Ljubljana.

V finale se je uvrstilo naslednjih 8 parov:

8. mesto je dosegel par št. 3, Davor Bonačič in Anica Metež iz KUD »Jože Hermanko« Maribor.

7. mesto je dosegel par št. 27, Franjo Zajšek in Tatjana Novak iz SPK Maribor.

6. mesto je dosegel par št. 2, Niko Basovič in Darja Pečar iz KUD »Jože Hermanko« Maribor.

5. mesto je dosegel par št. 12, Marjan Lorbek in Branka Mornar, SPK Maribor.

4. mesto je dosegel par št. 1, Tomaž Ambrož in Tanja Gabrijelčič, SPK Ljubljana.

3. mesto je dosegel par št. 21, Lazar Ratal in Marjeta Simonič, KUD »Jože Hermanko« Maribor.

2. mesto je dosegel par št. 19, Fredi Novak in Alenka Vrstovšek, SPK Ljubljana.

1. mesto (nagrada Ormoža 1970) je dosegel par št. 26, Drago Šulek in Milena Drogenik, Sportni plesni klub Ljubljana.

- FK -

VEČJE ZANIMANJE ZA GLASBENO IZOBRAŽEVANJE V SLOVENSKI BISTRICI

Letos se izobražuje na glasbenem področju že nad 240 mladih ljudi iz bistrške občine. Vendar je zanimanje za takšno obliko izobraževanja še večje, kakor bi lahko kdo sodil glede na število vpisanih. Zaradi pomanjkanja prostorov in potrebnih kadrov vseh interesentov ni bilo mogoče vpisati.

Največ zanimanja je za učenje kitare, harmonike in tamburice, vendar je prav za te najmanj možnosti zaradi pomanjkanja strokovnih kadrov. V glasbenih oddelkih zunaj centra je največ učencev v Poljčanah in v Oplotnici, kjer obiskuje glasbeni pouk skupno 112 učencev.

Da bi zagotovila nadaljnji priliv učencev in njihovo

pravilno usmeritev, je matična glasbena šola v Slov. Bistrici organizirala posebne pripravljalne oddelke, v katerih glasbeno izobražujejo učence prvih in drugih razredov osnovnih šol, pa tudi predšolske otroke.

Glasbena šola je ustvarila lasten instrumentalni fond, vendar naprej nabavlja nova glasbila. Letos je nabavila tri klavirje, sedaj pa si bo prizadevala nabaviti še kitare in harmonike. Težavo ji povzroča utesjenost prostorov, sicer bi svojo dejavnost še razširila.

Šola je pripravila letos več samostojnih nastopov in internih prireditev. Njeni učenci pa se aktivno vključujejo pri prireditvah drugih prireditev. VH

Delo s starši v Gorišnici

Pri svojem šolskem delu naletavamo učitelji dnevno na te in take težave, probleme, vprašanja. Mučijo nas nezadovoljivi učni uspehi in obisk prenatrpani učni načrti in predmetnik, morda prestrogi kriteriji ocenjevanja, nesodobnost šolskih prostorov in učil in to in ono. Med dejavniki, ki so ali sokrivci ali pa tudi ne za vse težave, smo gotovo tudi učitelji in starši. Vsi smo pa končno le samo navadni ljudje današnjega časa in prostora, v katerih se dogajajo vse mogoče (in žal tudi nerazumljivo nemogoče) stvari.

Da bi osnovnošolskemu otroku pomagali pri njegovih težavah, iščemo različne oblike in načine, ne nazadnje tudi tesnejše stike s starši. Na zadnjem skupnem roditeljskem sestanku smo se dogovorili s starši, da bomo učitelji šole v Gorišnici pripravili v zimskem času več sestankov, razgovorov ali predavanj za starše oziroma njihove namestnike. Izbrali smo že nekaj primernih tem (Vloga matere in očeta pri vzgoji otroka; Vloga, pomen in zahteve posameznih predmetov na nižji stopnji osnovne šole; Ista tema tudi za višjo stopnjo; Kako se naj

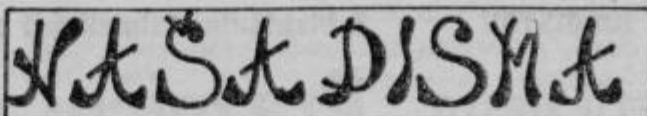
otrok doma uči; O socialističnem humanizmu — temelji socialistične morale; O spolni vzgoji osnovnošolskega otroka; O vlogi in pomenu slovenskega jezika; O vlogi in pomenu sodobne tehnike; Zdravstvena vprašanja in telesna vzgoja; in podobne teme). Sestanki s starši bodo redno vsak torek ob 18. uri v šoli v Gorišnici. Če bi pa izrazili starši željo, da bi bili podobni sestanki tudi po okoliških vaseh, jim bomo to njihovo željo izpolnili, čeprav se zavedamo, da bo zahtevalo to od nas precejšen časovni in telesni napor. S starši se bodo razgovarjali domači učitelji in tudi tovariši in tovarišice iz Ptuj in Maribora. Starše bomo o sestankih sprti obveščali.

Upamo, da bodo starši razumeli naša prizadevanja, se redno udeleževali sestankov in tako skupno z nami reševali vprašanja sodobne vzgoje in izobrazbe.

Prvi sestanek je že bil v torek 15. decembra.

Na sestanku res najskrenejše vabimo vse starše in njihove namestnike.

Kolektiv osnovne šole Gorišnica

V NAŠI VASI JE GORELO

Ves dan je neusmiljeno pripekalo; zrak je bil težak in zadušljiv.

Proti večeru so se na obzorju nakopičili temni oblaki, odeti s škrlatnim pliščem zahajajočega sonca. Slišalo se je oddaljeno grmenje. Nebo so zatemnili svinčeni oblaki, strašno preteč. Ogromne klade pepelnato sivih oblakov so se valile proti jugu. Pošastne sence so objemale pokrajino. Veter se je zaganjal v vrhove dreves, nosil cestni prah, ga vrtinčil v zraku in sikal skozi lope, v katerih so se stiskali hišni čuvaji. Ljudje so se porazgubili po hišah in se strahoma ozirali v nemirno nebo.

Nekje je votlo zagrmelo. Strele so v velikih lokih švigale skozi ozračje in se kakor utrinki izgubljale v zelenkastem mraku. Ob vsakem blisku so se iz teme izluščili obrisi vasi, ki je bila zavita v preteč molk.

Gledal sem skozi okno. Nenadoma je tako počilo, da sem glavo hitro umaknil v sobo. Medtem pa je nekdo zakričal na cesti: »Ogenj, gori!« Stekel sem za vrtove in zagledal na koncu vasi ogenj, iznad katerega se je dvigal črn kodrast dim in se izgubljal v nebo, od koder so padle prve kaplje, ki so postajale vse gostejše. Od vsepovsod so tekli ljudje proti hiši, kjer se je kakor velikanska bakla rdečel požar.

Tedaj je turobno zarezal v noč jokajoči glas siren in se izgubljal v besu podivjane noči. Okrog gorečega poslopja so se nagnili ljudje, držeč v rokah vedra, s katerimi so hoteli zajemat vodo iz bližnjega potoka. Polivali so po strehi, vendar zaman. Požar se je širil kakor neukrotljivi hudournik, čeprav je bilo kot iz škafa. Od nekje se je zaslislalo zavijanje sirene gasilskega avtomobila in čez nekaj časa je zabrnela motorka.

Gasilec, v beli obleki, s čelado na glavi, se je povzpел na lestev. Srebrni curek vode je neusmiljeno gospodaril s ognjem toda požara niso mogli pogasiti, čeprav je delalo več motorok.

Preperelo tramovje so lizali ogujeni jeziki, švigajoč skozi okna pod streho, in kazalo je, da se bo vsak čas sesulo zaradi lastne teže. Sedlo se je in dvignilo rojlsker, ki so se kakor razdražene ose vrtinčile v zraku in polagoma ugašale.

Nastala je prava zmešnjava. Klici in kriki so rezali v večerni nemir. Zlat sij je razsvetljeval okolico in metal pošastne sence v noč. Pod brajdami sem zagledal tarnajočo ženico, okrog nje pa polno žensk. Gube na obrazu in žulji na rokah so pričali, kako je gradila dom,

po katerem so pravkar hlastali plameni. Iz oči ji je sijal obup, tresla se je, čeprav je bilo vroče, da si komaj prenašal vročino. Sredi tolažečih kmetov pa je stal gospodar, kmetije. Upadel v obraz, kakor človek brez vere v življenje, je s pogledom objemal vse tisto, kar je prigaral s trdim delom in kar je izginjalo v ognju in se spreminjalo v nič. Od vsega, kar je nekoč doživljal v svojem domu, so ostali samo spomini.

Zjutraj sem šel mimo pogorišča. V zrak so moleli ožgani zidovi. Vse naokrog je bila poteptana trava, le ožgano drevo za nekdanjo hišo je pričalo, da je tukaj narava uničila delo človeških rok.

Janez Kelenc, VIII. razr. osnov. šole Franc Bejšak Gorišnica

Srečanje s pionirji iz Ugrinovcev

V oktobru sem zvedela, da bo za 29. november potovala v Srbijo skupina pionirjev, predstavnikov naše šole. V Srbiji je namreč vas Ugrinovci in s tamkajšnjo osnovno šolo sklenili sodelovati.

Nekaj dni pred odhodom so pionirji naše šole določili, kdo bo zastopal našo šolo v Ugrinovcih. Komaj smo pričakali dan odhoda. Po skoraj enodnevnih vožnjah smo srečno prispeli v Ugrinovce. Pionirji so nas že pričakovali. Avto so nam zasukali s cvetjem. Pogostili so nas z odojkom. Potem smo odšli z nekaterimi pionirji na domove, kjer smo preспали. Najprej so mi postregli s »slatkim«, kar je pomenilo, da sem dobrodošla.

Drugi dan smo prebirali pozdravni govor. Na majhen spomenik pred ugrinovsko šolo smo položili venec s slovensko zastavo. Podarili smo jim nekaj daril domače obrti, ki jih bodo spominjala na Slovence. Nato smo se odpeljali v Gornji Milanovac, kjer smo bili na proslavi osnovne šole toplu sprejeti.

Po proslavi smo obiskali uredništvo Dečjih novin — po vsej Jugoslaviji poznane, ga otroškega časopisa. Tudi ti so nas obdarili s primerki njihovih izdaj. Zelo zanimiv je bil obisk Takova. Prosvetni inšpektor občine Gornji Milanovac, profesor Otovič, nam je pokazal kraje in nam razložil, kako so Srbi pripravljali in izvedli II. srbsko vstajo leta 1815. Po vrnitvi v Ugrinovce smo se dogovorili o našem bodočem sodelovanju. Pionirji obeh šol si bomo med seboj dopisovali. Sodelovali bomo tudi na kulturnem področju in bomo menjavali magnetofonske posnetke raznih prireditev. Med seboj si bomo izmenjavali razglednice

in opise krajev v katerih živimo.

V soboto, 28. novembra, smo se vrnili domov, polni novih vtisov in spoznanj, prepričani o bratstvu med Slovence in Srbi. Spoznali smo, kako trdno prijateljstvo je bilo skovano v najtežjih dneh naše zgodovine ter koliko trpljenja krvi in žrtev je bilo potrebno, da lahko danes mi mladi živimo v svobodni domovini. Spoznali smo, da ne smemo pozabiti, kaj so bratski Srbi storili za naše očete in matere, ki so bili med vojno izseljeni. Mi mladi si prizadevamo, da bi prijateljstvo, ki je pognalo globoke korenine, nikoli ne zamrlo.

Darja Verk, učenka 7. a raz. os. š. v Podlehniku

SREČANJE Z ŽIVALJO

Žival je ljubko, živo bitje, ki se rodi hrani, razmnožuje, diha in umira. To je nekaj zelo lepega, ljubkega. Človek in žival sta tesno povezani živi bitji. Zakaj nekateri ljudje sovražijo živali? Vse so vendar tako ljubke. So koristne, živahne, plahе, pa tudi napadalne. Vsaka ima svoje lastnosti s katerimi jih je obdarila narava. Vsaka ima svoj življenjski prostor. Nekateri so se prilagodile na kopnem, druge v morju, nekatere v potokih, rekah, jezerih.

Človek in žival sta prijatelja iz predzgodovinskih časov, ko so si naši predniki najprej udomačili psa nato pa vse druge, sedaj domače živali. Tako si je človek nekoliko udomačil celo leva, kralja živali. Prvič sem ga videla v živalskem vrtu. Iz tesne kletke me je milo gledal, kakor da bi mi hotel reči: »Le oglej si me, moja lepo, postavno telo le oglej si mojo kraljevsko glavo, no, g, rep!« In jaz, kot bi ga razumela, sem ga res gledala z odprtimi očmi. Nenadoma je povsili glavo. Gotovo se je prav tisti trenutek domislil, da je v kletki. Gotovo se je prav tisti trenutek spomnil na svojo prostrano, svobodno domovino — Afriko.

Lidija Korpar, 6. a osn. šole Franca Osojnika, Ptuj

Prihodnje leto srečanje izseljencev v Lovrencu

Pred nedavnim je bila v Lovrencu skupna seja krajevne skupnosti KO SZDL ter ostalih družbenopolitičnih organizacij. Obravnavali so priprave na srečanje izseljencev, ki so odšli iz tega kraja in živijo v drugih krajih domovine in seveda tudi tujine. Kot je povedal predsednik KO SZDL Lovrenc Maks TOMINC, so baje nekateri izseljenci sami izrazili željo, da bi se enkrat skupno sestali v svojem domačem rojstnem kraju. Prav tako so baje nekateri izseljenci, ki so se odselili iz domačega kraja, prav tako iz-

razili željo, da bi na nek način pomagali svojemu domačemu kraju pri urejevanju raznih komunalnih objektov kot so asfaltiranje ceste skozi njihov kraj, ureditev vodovoda ter cestne javne razsvetljave in podobno. Kot pravi predsednik SZDL vsem, ki so se izselili iz rojstnega kraja, nekakor ne gre v glavo, da je njihov domači kraj še vedno takšen, kot je bil nekoč pred davnimi leti, čeprav so se mnoge vasi in kraji že temeljito spremenili. Tukaj pa pravijo, da bi bilo potrebno pripraviti potrebno gradivo o taki ureditvi ter o stroških, kajti za urejevanje krajevnih potreb bi bila potrebna precejšnja sredstva, ki ne bi bila tako majhna. Imenovali so tudi tako imenovani pripravljalni odbor, ki ima nalogo pripraviti vse potrebno za izvedbo srečanja izseljencev lovrenške krajevnе skupnosti. Ze kmalu bodo pripravili barvne fotografije raznih krajev in vasi, ki bi bili na skupni kartici, katere bi potem prodajali in že s tem prišli do določenih sredstev, ki jih bodo potrebovali za izvedbo takega srečanja. Seveda so njihove želje velike, vendar jim samj ne bodo kos in jim bo vsekakor potrebna pomoč tudi od drugod. Želijo jim, da bi se jim te velike želje izpolnile, saj bo to prav gotovo nekaj edinstvenega na območju ptujске občine. M. F.

Slovenska Bistrica SOLIDARNOST Z VIETNAMOM

V naslednjih dneh bodo učenci osnovnih šol bistriške občine pričeli s solidarnostno akcijo z bojem vietnamskega naroda za osvoboditev. Pisali bodo spise, najboljše pa bodo prejeli knjižne nagrade. Šolarji bodo tudi obiskali občane z značkami, ki ponazarjajo vietnamski boj, njihovo geslo pa bo — dinar za solidarnost.

Tednik, vaš list

MEDNARODNO TEKMOVANJE JUDOISTOV V LJUBLJANI

IMPOL JE OSVOJIL TRETJE MESTO

Na tradicionalnem mednarodnem tekmovanju za memorial Nagaoka, ki je bilo v nedeljo v ljubljanski dvorani Tivoli, se je zbralo 255 judoistov iz 32 klubov Slovenije, Hrvatske, Avstrije in Italije. Organizatorji, sekcija za judo pri tekoatletskem klubu Olimpija, so računali na rekordno udeležbo, kljub temu pa število nastopajočih preseneča, saj je dosežen absolutni jugoslovanski rekord.

Med nastopajočimi je bilo tudi 20 tekmovalcev Impola iz Slovenske Bistrice, ki sicer niso ponovili lanskoletnega uspeha po številu osvojenih prvih mest, vendar pa so v končnem seštevku točk le pristali na tretjem mestu, takoj za judoisti Olimpije in Mladosti iz Zagreba.

Zal so sicer zelo dobro organizirano prireditelj skalili sodniki, ki so najbolj oškodovani bistrška tekmovalca Topolčnika in Vidmajerja, ki je nastopal za ekipo JLA. Ta judoista sta finalni srečanja izgubila po sodniških odločitvah. Vidmajer je nastopil v polsrednji kategoriji, kjer je lansko leto osvojil prvo mesto. Tudi letos je odlično začel. Vse do finala je svoje nasprotnike premagoval z lahkoto in je navdušil gledalce. V odločilnem srečanju pa se je pomeril z mladinskim državnim reprezentantom Miškovičem iz Zagreba. Vseh osem minut, kolikor je trajal finalni boj, je poskušal narekovati svoj stil ven-

nik ob koncu priboril še eno. Spet je bila odločitev v sodniških rokah in spet so odločali isti sodniki kot v finalu polsrednje kategorije. To pot je bil glavni sodnik Ljubljančan Ocvirk, ki je tudi član Olimpije. Dr. Handler je bil mnenja, da je boljši Topolčnik, Baršnik pa je prisodil zmago Franjiču. Tudi po posvetovanju vseh treh, mnenja niso bila enotna. Oba stranska sodnika sta vztrajala pri svojih odločitvah, ne smemo pa pozabiti, da imata oba knjižice mednarodne sodniške organizacije. Glavna odločitev je vendarle pripadla Ocvirku, ki pa se še enkrat »izkazal« in prisodil zmago Ljubljančanu, ki je tako prvič premagal Topolčnika.

Vsekakor ne moremo zamolčati, da smo dobili občutek, da sta si sodnika Baršnik in Ocvirk drug drugemu naredila uslugo, medtem ko nepristranski Handler ni mogel volivati na njuni odločitvi. Vprašamo lahko, zakaj tako pomembnih finalnih srečanj ni vodil prav graški sodnik, pa tudi za stranske bi lahko določili »nevtalce«.

Razumemo željo Ljubljančanov, da želijo na domačih blazinah uspehe, nikakor pa se ne moremo strinjati, da hočejo uspeti za vsako ceno. Odlično pa sta se uvrstila tudi Impolova mladince Prelog in Šega. Prelog je nastopil v najtežji kategoriji in

Z bistrškimi dimnikarji ob prazniku

Praznični delovni dan

Praznični dnevi so dnevi razvedrila in počitka, dnevi izletov in kdo bi vedel česa še. Toda ne vedno in za vsakogar. Nekateri morajo ob takih dnevih krepko pljuniti v roke, da o zaviranih rokavih sploh ne govorimo. Dan republike je za nami, srečujemo se z novimi vtisi, novimi delovnimi nalogami. Odločil sem se bil, da bom ob praznovanju obiskal tiste, ki so del prepotrebne prostega časa prebili ob delu. Tako je nastal ta zapis o bistrških dimnikarjih, ki so prazničnega dne opravljali »generalno« čiščenje v Tovarni olja v Slovenski Bistrici. Sprva je kazalo, da iz reportaže ne bo nič, saj vratar

lu, vodja okoliša Huber, pa Jakob, Zdravko in Franc.

Upal sem, da bom lahko koga izmed njih ujel, ko se vzpenja na visoki tovarniški dimnik vendar je bilo za to že prepozno, tako da mi je preostalo le še posnetek v višino, dimnikarja na vrhu pa sem si lahko le predstavljaj. Potem sem kaj kmalu ujel v objektiv mojstra Franca, ki je pokukal iz kanala in Zdravka, ki je imel opravka okoli plinske maske, kajti brez nje v peči skoraj ni mogoče vzdržati, verjemite pa, da tudi z njo ni posebno lahko. V to me je prepričal Zdravkov prepoteni obraz, potem ko si je snel masko. Prostor je bil zavit

bi vedel kaj še vse. Odkrito pa si moramo priznati, da jim mnogokrat naredimo krivico. Težko je delo in razu-

Kanalov je veliko

meti bi morali da vedno ne more biti v najlepšem redu. Čas se je odmikal, moji prijatelji v črnih uniformah pa so tudi bili pri kraju. Malce upehani, kljub temu pa bo dobre volje, kajti opravljeno je bilo veliko delo. Do priložnejega maja so opravili, takrat pa spet pozdravljen praznični delovni dan.

Spet jih boste vsak dan srečavali na cesti, s pogledi jih boste lovili na strehah, ob prazniku pa ste jih morda gledali z začudenjem. Kmalu vam bodo voščili novo leto, srečno in veselo in v dobrohotnih besedah ne bo odseva težavnega dela. Ta-

Nasmeh za srečo v novem letu...

ni pokazal prevelikega zanimanja za moje praznično novinarsko razpoloženje. Sebe, ko sem se čez dobro uro vrnil z dovoljenjem direktorja, seveda se mu za to najlepše zahvaljujem, je bila plošča obrnjena na pravo stran. Takrat pa so dimnikarji opravili že dobršen del svojega posla.

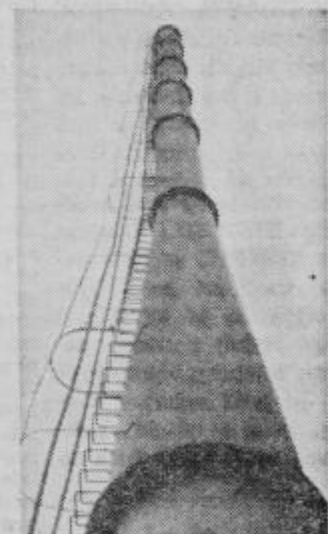
Kljub vsemu je ostalo še veliko časa in priložnosti za posnetek in tudi kakšno besedo v beležnico Štirje možje v »črnem« so bili na de-

v saje iz Zdravkovih pljuč pa je še kar naprej hropelo. Malo prej je iz vrhnjega kanala prilezel tudi Jakob, črn kot čisto pravi dimnikar, da o sajah okoli sploh ne govorimo.

Ob njihovem delu pa smo se nenehno nekaj pomenkovali, bolj sem seveda vpraševal jaz, ali še bolje povedano, bolj sem gledal. Dimnikarsko delo ob praznikih je stara stvar. Takrat tovarne največkrat ne obratujejo, peči so bolj ali manj hladne, pa v to ni treba biti povsem prepričan, kajti možje so prihajali iz »luku« dobesečno mokri. Za delo pa je potrebno prijeti takrat, ko je za to priložnost. Največkrat pa je to ob dnevu republike in kasneje ob prazniku dela. Nihče se ni pritoževal, kajti vsi se zavedajo, da tako pač mora biti.

Kljub vsemu so morda takrat kje v bližini gospodinje porekle kakšno pikro na njihov račun, kajti saje so se vzdvižile v zrak in »polegle« v okolici.

Med delom je beseda nanesla tudi na njihove vsakdanje težave, kdo pa jih ne bi imel? Dimnikarji so zagotovo med tistimi, ki občutijo voljo in nejevoljo mnogih. Sami pa nikoli ne bi smeli nergati, kajti potem jih ljudje obsodijo, da je njihovo vedenje nedostojno in kdo

Svet višine...

krat bodo spet tisti dimnikarji, ki pač po tradiciji prinašajo srečo. Če jo pa boste že vedeli sami...

D. Utenkar

Judoisti Impola

dar je Zagrebčan nekajkrat dobesečno poskušal zbežati z blazine, za kar pa je bil glavni sodnik slep in gluh. Srečanje je vodil Miškovičev trener Baršnik. Po boju sta bila stranska sodnika Ocvirk iz Ljubljane in dr. Handler iz Gradca različnih mnenj. Ocvirk je prisodil zmago Zagrebčanu, dr. Handler pa Vidmajerju, Baršnik pa je brez posebnega obotavljanja prisodil zmago svojemu tekmovalcu.

Podobno pa smo doživeli tudi v finalu lahke kategorije, kjer sta se pomerila štirikratni državni članski prvak Jugoslavije Topolčnik in mladinski državni prvak Pridobil si je dve tehnični akciji, prav toliko pa jih je imel v nadaljevanju tudi Franjič, le da si je Topolč-

izgubil šele v finalnem srečanju z Ljubljančanom Polajnarjem, pred tem pa je osvojil nekaj lepih zmag. Tudi Šega je presenetil v kategoriji do 58 kg, kjer je osvojil tretje mesto. V polfinalu ga je premagal kasnejši zmagovalac Zagrebčan Mrkša.

Zmagovalci posameznih kategorij so postali: mladinci do 45 kg: Zrimšek (Olimpija), do 50 kg: Jelovič (OI), do 58 kg: Mrkša (Mladost), do 63 kg: Bečirovič (Jesenice), do 70 kg: Smrekar (OI), do 80 kg: Artač (OI), nad 80 kg: Polajnar (OI). — Člani lahke kategorije: Franjič (OI), polsrednja: Miškovič (Mladost), srednja: Spaček (Dubrovnik), poltežka: Žuveša (Mladost) in težka: Krajnovič (Mladost). — Ekipno: 1. Olimpija 47, 2. Mladost 31, 3. Impol 7 itd.

D. Utenkar

Tudi plinsko masko je treba nadeti...

Tednik, vaš list

Pogovor sredi haloške ceste

Sredi dela smo za trenutek ustavili Konrada VAVPOTIČA, cestarja na cesti, ki pelje iz Podlehnik v Zetale in če hočete tudi prek Macija v sosednjo republiko Hrvaško, kjer že sicer pripadniki naše armade nekaj let gradijo novo in moderne avtomobilsko cesto, ki bo povezovala Ptuj z Zagrebom po najkrajši poti oziroma bo krajša nova cesta za približno 35 kilometrov. Gradnja pa, kot je znano, vse prepočasno napreduje, saj bi sicer morali to cesto po prvotnih načrtih izročiti svojemu namenu že pred dvema letoma. Upati pa je, da bo cesta čez kakšni dve leti le dograjena...

Potem se cestar tudi ne bo več hudoval na tiste težke z gramozom naložene kamione, ki sedaj uničujejo doseženo cesto. Pravi, da mu je za vsakim kamionom težko, ko poln gramoz zdrvi mimo njega, on pa nima gramozu da bi lahko v redu, zlasti pa še v zadovoljstvo motoriziranih voznikov vzdrževal staro traso, ki je iz dneva v dan slabša. Konrad pravi, da bi cesta bila bolj vzdrževana, če bi imel vedno pri roki potrebne količine gramozu, brez katerega si pač ne moremo zamisliti haloških pa tudi slovenskih cest brez vedno bolj globokih lukenj, ki se

veda vodo držijo, dokler je za trenutek ne razprši mimo oziroma prek teh lukenj vozeče vozilo, včasih tudi po pešcih...

Konrad mi je povedal, da bo imel že prihodnje leto srebrni jubilej, ko bo minilo 25 let, od kar ima na skrbi to haloško cesto. Pravi, da je tedaj pred mnogimi leti bile pravi užitek vzdrževati te ceste, ko še ni bil tako močan promet, ko so bila motorna vozila silno

Konrad Vavpotič

redka pa tudi že tedaj niso poznali tako težkih tovornjakov kar z deset in več tonami nosilnosti, po kate-

rimu cesta kar trese ko peljejo mimo njega. Tu seveda niso mišljeni samo vojaški tovornjaki ampak tudi drugi, zlasti tranzitni.

Povedal je tudi, da je na relaciji med Ptujem in Zetalami, na skupni razdaljenosti 23 kilometrov zaposlenih 7 cestarjev. Videl pa sem samo Vavpotiča. To je bilo v soboto, dne 5. decembra 1970, med 13,30 do 14,30, ko sem se peljal po tej cesti. Kje so bili ostali? Vavpotič je dejal, da je bil to redni delovni dan. Delajo namreč vsako prvo soboto v mesecu, ostale sobote so prosti.

Ker je zima pred vrati in cestariji so še posebej izpostavljeni vsem vremenskim nevšečnostim, sem se zanimal, kako so kaj zaščiteni zoper dež, sneg, veter in mraz. Vavpotič je dejal, da z opremo, ki naj varuje cestarja pred temi nevšečnostmi, ni preveč zadovoljen. Ni mi sicer znano, kaj vse bi mu naj, in prav tako tudi drugim cestarjem, po pravilniku o zaščitnih sredstvih pripadalo, menim pa da bi jim poleg letne obleke (keper) prav gotovo pripadala tudi topla zimska obleka, čevlji oziroma file škornji, pa seveda zimska bunda. To bojda dobi. In še eno mi je zaupal. Njegov osebni dohodek znaša 850 dinarjev mesečno. -fh

se spozna na vreme, pozna lastnosti vsake gore, ki jo obišče, ve, kako se mora pripraviti in opremiti za določeno turo. Mora biti razgledan in poznati svet po katerem hodí. Ne sme se zanimati samo za skalo, temveč videti še več: ljudi, njih običaje in zgodovinske ter kulturne značilnosti. Poznati mora gorski rastlinski in živalski svet in se tudi boriti za njegovo varstvo.

Vsega tega znanja pa se ne da čez noč pridobiti. Privajanje na gorski svet se mora pričeti že v rani mladosti na način, ki je najbolj ustrezen in privlačen starostni stopnji. Akcija PIONIR-PLANINEC je prva organizirana vzgojna akcija planinstva. Namenjena je našim najmlajšim članom od 7 do 14 let. Osnovni namen akcije je pritegniti pionirje v hribe in jih v tekmovalnem delu razvijati dalje. Čar in privlačnost te akcije je ravno v tekmovalnem duhu, ko pionirji ob določenem številu opravljenih skupinskih izletov dobijo priznanje — bronasti, srebrni in zlati znak. Vzoredno z izkušnjami, ki si jih pridobiva na izletih pa se pionir lahko izpopolni tudi v znanju slošnih predmetov kot so: zgodovina planinstva, orientacija, prva pomoč, vremensolovje itd. To pa mu daje planinska šola.

No, akcija, ki se je začela spomladi, že kaže prve sadove v nekaterih šolah. Posebno je potrebno pohvaliti osnovne šole v Dornavi, Hajdriču ter šolo »Toneta Znidarica« v Ptuju. Zlasti dornavska je pod vodstvom učitelja Simona Petroviča dosegla lepe uspehe in je prav na tem občnem zboru sprejelo 6 učencev bronasti znak za število opravljenih izletov. Vendar se tudi kaže pri drugih šolah zanimanje; vse da je odvisno od zanimanja oziroma brezbrilnosti učiteljev. Poleg bronaste značke so dobili tudi praktična darila. Velika čast za društvo pa so 3 častni znaki planinske transverzale, to pomeni, da so nagrajenci prehodili več kot 800 km dolge pot po planinski Sloveniji. Te znake so dobili brata Simon in Drago Petrovič ter predsednik društva Leo Planinc. ki

pa je sprejel še posebno priznanje, ker je poleg transverzale prehodil še 50 dodatnih vrhov.

V prejšnjem mesecu so razstavljali v paviljonu poleg ostalih tudi pionirji z nekaterih osnovnih šol risbe s planinsko tematiko in najboljše so dobili na tem občnem zboru tudi lepe nagrade.

Ne morem kaj, da bi ne citiral še nekaj besed predsednika, dosedanjega in spet na novo izvoljenega, Leo Planinca:

»Naloga in namen društva je ljudem približati lepote gora in narave in jih poveljati v gorski svet miru in tišine, tja, kjer postaneta gora in človek eno, kjer pozabimo na skrbi in težave, ki nas v vsakdanjem življenju bremenijo. Ali je še kaj lepšega od počitka na vrhu gora ob sanjarjenju v nepokvarjenem svetu, obdanem s samoto in strminami. Tam nas gore prevzamejo, tam pripadamo njim, tam nam nudijo edinstven užitek. To je mora doživeti, to se ne da opisati.

Za kaj so vse prikrajšani tisti, ki z naravo ne živijo. Dobra prijatelja bomo najprej našli in spoznali v gorah...«

O samem delu občnega zbora ne bi govorili, omenil bi le zanimiv predlog tainika občine Iva Raua, da bi postavili na vrhu Jelovca v Halozah partizansko planinsko postojanko. Naša ožja domovina ima vendar toliko lepote, zakaj bi jih ne pokazali ljudem. Prav tako bi bilo pametno uvesti »ptujsko transverzalo«, ki bi šla po poti nekdanjih kurirjev po Halozah prek Ptujkega polja v Slovenske gorice. To bi bila za najmlajše najlažja priložnost priprave za zahtevnejše pohode po slovenskih gorah. Predlog je bil sprejet in o njem bo razpravljala novi odbor društva.

Občni zbor PD Ptuj je s svojim programom in že opravljenim delom dokazal, da ni suboparno akademsko društvo, temveč društvo vseh ki hočejo spoznavati svoje deželo, ohraniti svoje telesno in duševno čilost ter tako živeti polno življenje.

E. J.

Občni zbor Planinskega društva Ptuj

V planinski raj

Ptujsko planinsko društvo obstaja že kar lep čas. Res je, da sam Ptuj z okolico nima nobene prave gore, vendar je članom na razpolago vsa Slovenija, ki je polna simpatičnih gričev, lepih gor in ne manjka ti tistih »ta pravih planin«. Da pa ni društvo samo na papirju najpokažejo številni in dobro organizirani izleti v tem letu: k Mozirski koči, na Čemšeniško planino na Dobrač v Avstriji, na Travno goro, Pohorje in še vrsta tur ter planinskih srečanj. To in še več bi naštevati, če bi hoteli poudariti samo zunanjo dejavnost društva, da o pomenu, ki ga ima planinstvo, ne govorimo.

Kot vsako leto so se konec prejšnjega meseca sestali člani in ljubitelji planinstva na občni zbor. Seveda so se udi tokrat držali tradicije in za uvod pripravili predavanje prof. I. Sumljaka, ki nas je z diapozitivji in toplimi besedam popeljal na Koziak. Pokazal je, kolikovo človek pridobi, če zna opazovati naravo, vsak kamen ti nekaj pove iz vsake trave in rože se lahko kaj naučiš vsaka ruševina in stara kme-

čka hiša ali prijazna cerkev ti pripoveduje zgodbe o naših prednikih. Se najbolj pa nas preseneča, kako bogat in zgodovine poln je sleherni pedanj slovenske zemlje.

Ne bom pretiral, če povem, da je bilo v veliki dvorani SO Ptuj, kjer je bilo predavanje, skoraj pol poslušalcev brez sedežev. Razveseljivo je tudi, da je bilo največ mladine. Poleg domačih predstavnikov ostalih organizacij so se zbora udeležili tudi delegati iz Maribora in Ljubljane. Po predavanju je bila še namreč slovesna podelitev značk akcije PIONIR-PLANINEC. O tem je povedal nekaj besed Tone Purg ml., ki je prav to akcijo tudi začel.

»Kaj pravzaprav pomeni planinstvo sodobnemu človeku? Človeka ki ima smisel za naravo, osrečuje bivanje med naravnimi lepotami. Borbenost v gorah mu krepi smisel za življenje. Krinke vsakdanjega življenja v dolini odnašajo in pridelajo izraza najlepše lastnosti človeka planinca: skromnost, tovarištvo, disciplina ter neselbična medsebojna pomoč. Človek je del narave, de-

teče zemlje, skrivnostnih gozdov, veličastnih gor... Odtujitev od vsega tega je kriva modernih živčnih in moralnih izkrivljanj. Planinstvo hoč s svojim poslanstvom posredovati ljudem zavest, da je narava človeku potrebna, da jo spoštuje, se v njo vrača, se od nje uči in se z njo razumno okorišča, ker so naravni zakoni večni.

Planinstvo spada tudi med najbolj množičen in vsestranski šport. Tudi v narodno-obrambni vzgoji ima planinstvo posebno mesto. S svojim načinom dela vzgaja človeka fizičnih in moralnih kvalitete, ki bo danes ali jutri sposoben braniti svojo domovino. Znano je, da je človek ki so mu planine pri srcu že po naravi odločen ne kloniti zlepa. Na svojih pohodih mora večkrat premagovati številne ovire, ker le tako pride do zaželenega cilja. Potrebno je tudi znanje Terenske in vremenske težave, s katerimi se srečujejo, zahtevajo od njih hitro in preudarno odločanje. Pravilna ocena položaja pa je možna le če planinec ve kaj mu je storiti v dani situaciji. V tem primeru ne bo problema če se zna orientirati po naravnih znamenjih ali, pa s kompasom ter karto. V hribih se lahko zgodi nesreča, zato je znanje iz orve pomoči nujno. Sicer se na dober planinec zna izogniti težavam, ker

Farma bekonov v Ptuju

razglašja prosto delovno mesto

administratorja

Pogoj: končna administrativna ali ekonomska šola

Nastop službe je možen 1. januarja 1971

Vrnjačka Banja oktobra 1970. Srečanje s Slovenko, k je nosilec dvanajstih odlikovanj srbske vojske in sto odstotni vojni invalid

Življenje v vojnah

Na sprejemih in srečanjih ob prihodu vlaka bratstva in prijateljstva smo videli starejšo žensko, globoko vdrtih oči in osivelih las, ki je kljub starosti živahno pogledovala sem in tja in njen obrat je bil videti poln veselja in radosti. Pozneje, ko nas je prišla pozdraviti, smo šele izvedeli, da se imenuje Natalija Javornik-Bjelajac, da je Slovenka in da je...

Začnimo raje od začetka. Pred več kot petdesetimi leti je bila ugledna mariborska družina Javornikovih razburjena zaradi izginotja

ta nenavadna ženska. Šla je iz juriša v juriš in puščala sledove svoje krvi na bojiščih Kolubare, Cera, Mačkovega kamna in legendarnega Kajmakčalana. Dobila je dvanajst ran in ravno toliko odlikovanj.

V tem času je dobila tudi novo ime. Vojaki so jo pričeli klicati Natalija in tako se imenuje še sedaj.

Kaj vse je Natalija Javornik doživela in preživela v teh velikih in tragičnih vojnih letih? Vsega je nemogoče opisati kljub živemu spominu te 78-letne starke. Kdo

Sedaj živi ta veteran minulih vojn Natalija Javornik — Bjelajac v vijugasti ulici beogradskega predmestja v skromni hišici, obdani s cvetjem in preživlja svoj mirni večer življenja. Je upokojeni narednik srbske vojske, sto odstotni vojni invalid in nosilec dvanajstih odlikovanj. Natalija je ena od dveh še živih žensk, katere so za svoja junaška dela na bojnem polju odlikovane s Karadjordjevo zvezdo z meči in francosko Legijo časti.

To je nekaj malih odlomkov iz njenega življenja. Na-

Natalija Javornik kot narednik srbske vojske 1918. leta ...in oktobra 1970

dvajsetletne hčere Antonije. Sledovi in izjave o izginulem dekletu so dajali misliti, da je odšla proti Srbiji, kjer je v Kragujevcu njen stric služil kot oficir v pehotni enoti. Sum je bil pravilen in Antonija je pred Beogradom morala izstopiti iz vlaka in se vrniti v Maribor. Staršem je priznala, da je hotela pobegniti v Srbijo k stricu, da hoče stopiti v vojsko in da ji tega namena, kljub prvemu neuspehu, ne bo nihče preprečil.

Se dvakrat je brezuspešno poskušala uresničiti svoj namen, v tretje pa ji je uspelo. V Kragujevcu je prišla ravno na začetku turške vojne 1912. leta. S stricem sta skupaj odšla na fronto.

Leta so tekla. Vojne so se končale in začele nove: turška, bolgarska, prva svetovna. V vseh juriših krvavih borbah, marših, napa-dih in umikih je sodelovala

bi lahko naštel vse uspehe in akcije, ki jih je preživela na bojiščih treh krvavih vojn?

V enajstem pešadijskem polku Prve šumadijske divizije je bila Natalija najprej kurir. Hitro se je izkazala z brezprimernim junaštvom in je napredovala ter dobila čin kaplarja. Skozi borbe in juriše je prišla do naredniškega čina in se ovenčala s številnimi odlikovanji. V borbah na Kajmakčalanu je sama zajela trideset bolgarskih vojakov in zato dobila visoko odlikovanje — Karadjordjevo zvezdo z meči. Za isti podvig je dobila tudi orden francoske Legije časti.

Ko so Nemci 1941 leta napadli Jugoslavijo, je Natalija bila med tistimi, ki so jih najprej ujeli. To je pomenilo začetek, zanjo že četrte vojne, v kateri je komaj obvarovala glavo.

talija se jih pogosto spominja in tako v njej oživi resničnost ne tako davnih velikih dni. Pokaže svoje slike, pisma... in se ponovno vrne v preteklost: Kolubara, Cer, Mačkov kamen, Kajmakčalan, Albanija, Bizerta, Solun — vse življenje preživeto v vojnah.

V Vrnjački Banji praznujejo 13. oktober osvoboditev po solunskih borbah v 1 svetovni vojni in Natalija je kot udeleženec solunske fronte bila med osvoboditelji Srbije. Kot Slovenka je čutila dolžnost posebej pozdraviti svoje rojake Slovence, ki so prišli v Srbijo negovat tisto, za kar je ona darovala sama sebe.

Srečanje veteranov ptujskega hrama Talije

Korenine amaterske gledališke dejavnosti segajo že v predvojna leta; po osvoboditvi je zrastle mogočno drevo, katerega sad je bilo poklicno gledališče Ptuj. Po nekajletnem uspešnem delu je bilo zaradi materialnih težav ukinjeno. Poudariti pa moramo, da z ukinitvijo ni zamrlo gledališko delo — nadaljevala ga je namreč amaterska skupina entuziastov, zvestih odrskim deskam. Skupina je iz sezone v sezono postajala bogatejša po svoji umetniški moči in je dosegala lepe uspehe tudi v republiškem merilu.

V petek, 11. decembra t.l., so se sestali veterani in sedanji člani gledališča Ptuj na tovariškem srečanju, da bi počastili 20-letnico amaterske gledališke dejavnosti. Srečanja so se udeležili tudi najstarejši člani, med njimi: Adolf Andrič, Franjo Gunžer, Elza Berlič, Slavko Orovič, Vinko Kralj, Slavica Alič, Lojze Matjašič, Stane Janžekovič in drugi.

Uvodne besede na srečanju je spregovoril sedanji predsednik Andrej Fekonja, ki je poudaril značaj amaterskega delovanja v našem mestu in ob tej priložnosti podelil najzaslužnejšim članom pismena priznanja.

Dolgoletni član amaterskega gledališča Franjo Gunžer se je v imenu vseh, ki so

sprejeli priznanja, zahvalil in prikazal zgodovinski potek amaterskega dela vse od predvojnih časov pa do današnjega dne. Med drugim je poudaril, da ima amaterizem svoje posebne značilnosti, kajti vsi amaterji igrajo in razvijajo gledališko umetnost iz srca in z dušo; kar je v poklicnih gledališčih njihova dolžnost.

Prisotne na srečanju sta pozdravila tudi predsednik DPD »Svoboda« Ptuj Jože Vrbnjak in predsednik ZKPO Ptuj Stane Stančič.

Člani gledališča so v skromen znak hvalečnosti sprejeli šopke nageljnov, kar je naredilo še posebno svečano vzdušje.

Po uradnem delu se je razvil razgovor, v katerem so starejši člani obujali spomine na prijetne, a tudi težke trenutke, na čas, ko so morali igrati v najtežjih pogojih, brez osnovnih in najpotrebnejših rekvizitov.

Tovariško srečanje ob 20-letnici je bilo trden dokaz, da so veterani gledališkega odra in mlajši člani tudi danes, tako kot pred dvajsetimi leti, voljni spoprijeti se s težavami, ki spremljajo delo, da bi še v naprej dosegali umetniške uspehe ter burne splanze svoje publike v Ptuj in njegovi okolici.

Karl Fras

»Daleč je med Ptujem in Ljubljano«

Tednik je dne 26. novembra 1970 objavil članek »Daleč je med Ptujem in Ljubljano«, zapis s skupščine ptujskih študentov v Ljubljani. V članku med drugim zasledimo:

... »na vesti« pa imajo še en dolg, in sicer za najemnino dvorane ob akademskem plesu izpred treh let. Slišali smo, da jim iz Kidričevega grozi celo tožba...»

Ker takšno pisanje jemlje ugled »Ptujskemu študentskemu klubu v Ljubljani« sem dolžan, da vse skupaj prikažem v pravi luči. V mesecu marcu 1967 smo organizirali prvi akademski ples v Ptuj oziroma v Kidričevem. Za najemnino dvorane smo bili dolžni TGA Kidričevo 1800 N din. Dolg smo poravnali še isti mesec, in sicer 22. 3. 1967, vendar ta denar ni prišel na žiro račun TGA Kidričevo pač pa je bil nakazan v korist »službe družbenega knjigovodstva, podružnica 608, Beograd«. O vsem je bila obveščena tudi TGA Kidričevo in njihov pravni zastopnik. Torej nima Klub ptujskih študentov »na vesti« dolga, pač pa ima nekdo »na vesti« administrativno napako, po vsej verjetnosti služba družbenega knjigovodstva, podružni-

ca Ljubljana, ki je vodila naše denarne zadeve.

Predsednik kluba ptujskih študentov v Ljubljani za šolsko leto 1966/67.

Lojze Arko

SO HALOŠKE BUČNICE SLABŠE KVALITETE?

V št. 49 Kmečkega glasa smo lahko prebrali razpravo o pomanjkanju bučnega olja. Med drugim je bil omenjen tudi podatek o zamenjavi bučnih semen za olje. Zapisano je in tudi kmetijski strokovnjak! vedo, da je za 1 kg bučnega olja potrebnih 3,70 do 4 kg bučnic. Nad tem podatkom so lahko presenečeni kmetovalci iz Zg. Leskovec pri Ptuj, ki morajo v tamkajšnji KZ dati 6 kg semen za 1 kg olja. Verjetno marsikoga zanima, po kakšnem načinu poteka zamenjava bučnic za olje, konkretno v leskovski KZ. Morda ima tamkajšnji trgovec napačne predsodke, da so semena haloških buč slabše kvalitete in mora za to pri zamenjavi povečati kvantiteto.

Terezija Gojčič in sopodpisnici Sp. Leskovec

Talmage Powell:

Maščevanje s svincem

Bila je poročna noč Joeja Edgerlyja. Sedel je na robu razkošne postelje v motelu in držal glavo med dlanmi. Bil je visok, vitek in močan mož v novi pižami. Vpraševal se je, če je kdo med hotelskimi gosti slišal krik njegove žene ob prvem dotiku.

Poročna noč. Ona je mirno ležala v postelji. »Žal mi je, Joe,« je rekla z odsotnim glasom.

Počasi je obrnil glavo in jo pogledal. Oči so ga skelele. Njeno telo v finem perilu je bilo čudovito. Imela je lep obraz, lepšega ni Joe še nikoli videl. Plavi lasje so oblikovali zlati venec na beli blazini.

Gledala je skozi okno v noč.

»Ni važno,« je on odgovoril. A bilo je zelo važno. Ni vedel, kaj bi rekel.

Nehala je jokati. Postala je neobčutljiva. »Joe, ne smel bi me pustiti da sem vpila. Moral bi mi na kak način zabraniti.«

»Pozabiva, kar se je zgodilo,« je rekel. »Nisj prva nevesta. Dusty, ki se prvičkrat ustraši.«

»Ne bi ti smela nikoli dovoliti, da bi mislil na ženitev,« je odgovorila Dusty. »Samo trpel boš z menoj. Nisem vredna biti tvoja žena, Joe... Jaz nisem nedolžna.« Zadnje besede je izgovorila skoraj šepetaje.

Joe je začutil, kako mu trzajo mišice na obrazu.

»Kdo je bil, Dusty?«

»Joe... prosim te.«

»Kdo je bil?« je silil Joe.

»Imenuje se Radford.«

»In ti... ti si ga ljubila, tega Radforda?«

»Nisem ga nikoli prej videla, do tistega dne, Joe.«

Zdelo se je, da s težavo trga besede iz sebe. »Tri leta je od tedaj, ko sem živeła v Cotterwillu. Bilo je močvirje, daleč od mesta. Moja mati me je opozarjala, naj ne hodim tja. A meni je močvirje ugajalo s svojimi stariimi drevesi, s stoječo vodo. V bližini je stala kočica. Tisti dan sem bila utrujena in sem stopila noter. Koča se mi je zdela naseljena. Bil je tam star divan in vegasta miza. To je bilo vse pohištvo.

Radford je vstopil, ko sem bila tam...«

»Stari potepuh,« je zamrmral Joe.

»Ne, ni bil star,« je rekla Dusty, »bil je mlad. Če bi bil lepo oblečen, bi bil celo lep mož. Toda bil je umazan. Živel je kot žival. Razložila sem mu, da sem vstopila v kočico po pomoti.«

Obmolnila je, primanjkovalo ji je zraka. Joe je nepremično strmel vanjo in neznošno trpel. Vsaka beseda mu je padala v srce kot kropla.

»Povedal mi je,« je nadaljevala Dusty »da prihaja v kočico vsako pomlad, preden

gre v Florido beračit. Sprva se ga nisem bala. Ni se izražal kot kak berač. Začela sem se celo vpraševati, kaj ga dela tako čudnega, kako more biti človek, ki zna tako dobro govoriti, berač brez doma in brez cilja.«

»In tako si ostala in se pogovarjala z njim?«

»Da, in potem ko sem hotela oditi, me je pogledal. Imel je prisiljen nasmeh in mi rekel, da je prežgodaj da odidem. Tedaj sem se prestrašila. Približal se mi je in me prijel za rameni. Zakričala sem, on pa se je smehljil. Nihče ni mogel slišati mojega vpitja.«

V Joejevi glavi je šumelo s tako napetostjo, da se je bal, da bo izgubil ravnotežje in padel s postelje. Vstal je, si prižgal cigareto in začel hoditi po sobi sem ter tja.

Ona je nepremično ležala in držala roki na očeh. »Hotel si vedeti, Joe.«

»Bolje tako,« je odgovoril.

»Sedaj si ves vznemirjen.«

»Ne, nisem.«

»Ne taj, Joe! Pogrešila sem, vse je moja krivda. Moral bi sedaj oditi in se nikdar več ne vrniti k meni.«

Joe je legel, pokadil cigareto in ugasil luč. Dusty ob njem je bila negibna. Kmalu pa sta oba ugotovila, da hlinita spanje.

V uradu je bil miren in resen. Kolegi so mu postavljali hudomušna vprašanja o njegovem zakonu:

»Se vidi, da te je zakonsko življenje nekoliko zdelalo.«

»Poglej ga, osem dni je poročen in misli samo na ženo.«

»Kdaj nam jo boš predstavil, Joe?«

Konec tedna se je prepričal, da se je popolnoma spremenil. Novica se je v njem razbobotila in ga razdejala kot pošast. Ni mislil na drugo kot na Radforda. Sel je k šefu in ga prosil za nekaj dni izrednega dopusta. Simphis je imel že bele lase in si je Joejevo željo po svoji razlagal: češ, medeni dnevi so bili kratki in mu je rad ustregel.

Joe je šel iz urada in se namenil k starinarju. »Rad bi kupil samokres,« je rekel.

»Imate orožni list?«

»Ne!«

»Potem vam ne morem ustrediti.«

Joe je tedaj vrgel na mizo stodolarski bankovec in šapa s petimi kremplji se je lakomno vrgla nanj.

»Imam kaliber 38, ki dobro strelja,« je rekel stavec.

»Dobro!«

Doma je našel Dusty, ki je pripravljala večerjo. Stopila je v dnevno sobo, ko je Joe pripravil kovček.

»Ne bom večerjal, mudi se mi. Moram na službeno potovanje v Atalanto.«

»Oh, škoda!« je odvrnila Dusty.

Umikal je oči. »Bom zunaj nekaj dni. Imaš dovolj denarja?«

»Imam,« je odgovorila. »Pojdem obiskat svojo mater.«

»Dobra misel,« je odvrnil Joe.

Komaj je bil iz središča mesta, ko je voz obrnil proti jugu v Colterville, proti obširnemu močvirju, ki se je raztezalo do meje s Florido.

Bila je topla pomladna noč. Ni takoj našel kočice v močvirju. Tri dni je iskal pot do nje, ko jo je našel, je bilo že pozno popoldne. V vlažnem toplen ozračju je šumelo žuželk. Končno je dospel. Ustavil se je. V pasu ga je težil samokres. Počasi si je obrisal pot s čela in nato nadaljeval.

Vrata v kočico so bila odprta. Notri je videl moža, ki je pripravljal drva. Joe je vstopil. Mož se je ozrl in ga gledal. »Dusty mi ga je bila dobro popisala,« je pomislil Joe. Bil je mlad, celo lep, če bi bil dostojno oblečen, le na obrazu je imel neko kruto potezo.

»Pozdravljen!« ga je ogovoril Joe. Lastni glas se mu je zdel tuj.

»Kaj hočete?« se je zadržal mož.

»Ste vi Radford?«

»Da, in potem? Ste od policije?«

»Ne.«

»Kaj pa iščete?«

»Vas, Radford, iščem.«

»Tu sem.«

»Vem, da pridete sem vsako pomlad.«

»In potem? Saj kočica ni od nikogar.«

»Res je.«

Radford je imel priprte oči in na obrazu se mu je pokazalo nezaupanje. »Niste ne lovec ne ribič, ki je zašel. Niste jima podobni.«

»Nisem bil na lovu in ne lovim rib, iskal sem samo to kočico.«

»Iz kakšnega vzroka?«

»Upal sem vas najti.«

»In zakaj, saj vas ne poznam.«

»Ne, me ne poznate. Vem pa, da imate navado ustavit se tu kak teden, preden greste na sever.«

Radford ga je začudeno pogledal. »Ste kar dobro informirani o mojih navadah.«

»Da, zelo dobro.«

»Ne maram ljudi, ki se vtikajo v moje zadeve, ne takih, ki me gledajo kot divjo zver. Povejte vsaj, kdo ste?«

»Moje ime vam ne bi nič povedalo.«

»Torej? Čemu ste prišli sem?«

»Vi poznate mojo ženo,« je rekel Joe.

Radford ga je izzivalno pogledal. »Ne zdi se mi mogoče. Jaz sploh ne obiskujem vaših krogov. Se sploh počutite dobro?«

»Prav dobro se počutim

Poznali ste jo, preden sem se poročil. Ime ji je Dusty.« In pazljivo je opazoval Radforda.

»Nobene žene ne poznam s tem imenom,« je odgovoril Radford.

»Vaš obraz govori drugače. Vaš obraz pravi, da lažete.«

»Mislim, da bi bilo boljše, če izginete,« je zavpil Radford.

Joe je tedaj izvlekel izza pasu revolver.

»Prišel sem, da vas ubijem, Radford za to, kar ste storili.«

Potne kapljice so se pojavile na čelu moža. Umikal se je ritensko. Z nogo je zadel ob divan in se nanj sedel. Obraz mu je postal popolnoma siv in zdelo se je, da se bo onesvestil.

»Vas lahko prosim, da me poslušate?«

»Ne!« je suho odvrnil Joe.

»Potem pa pojdite k vragu! Samo da ona ni vredna.«

»Molčite!« je zavpil Joe.

»Vi molčite, prekleti! Zapričite si si v glavo, da me boste ubili... toda prisegam vam, da bo ona razočarana, ko bo prišla sem spomladi.«

»Spomladi?« je začudeno vprašal Joe.

»Da... Vedno se je vračala od takrat. Vsako leto. Mogoče ji ugaja ponoviti prvo preizkušnjo. In vsakokrat ji moram zamašiti usta, da ne rjove.«

Joeja je obilaval mrz in vročica obenem. »Vi lažete, Radford!«

»Pravi Sem lažnivec... Je zaman da vas skušam prepričati.« Radford je mirno sedel na divanu... Joe je pogledal orožje, ki ga je držal v roki naperjenega vanj in opazil, da se brez njegove volje počasi niža, dokler ni bila cev obrniena na tla.

»Mogoče pa je odkrit,« je pomislil... »Morda je res, da se vrača sem vsako pomlad... Dusty prihaja v kočico in Radford jo tu pričakuje. Vendar to ni mogoče,« si je rekel. Mislil je na Dusty, da ne bo več prišla, saj kar mu je povedal Radford, je nemogoče, je laž. Zopet je dvignil samokres na moža, ko se je zaslislal klic:

»Radford!«

Bil je glas Dusty. Joe je šel, proti vratom in pogledal na stezo. Njena postava se je v mraku komaj videla in tudi ona ni mogla razločiti moža na vratih. Ustavila se je in še enkrat poklicala.

»Komaj sem se oddaljil od doma, je že prišla sem,« si je dejal Joe. Dvignil je samokres in sprožil.

Samo lahak krik in Dusty se je zgrudila.

Po strelu je zavladal v močvirju trenutek popolne tišine.

Prevedla Ludovika Kalan

Koristni nasveti

strgamo in posodo pokrivamo z luknjičavim pokrovom, da se mast zrači.

Mast je boljše spravljati v emajlirane ali v pločevinske posode kakor v lesene deže. Okna shrambe naj bodo zamrežena, da ne pridejo do masti muhe, miši in podgane. Tega ne delamo zaradi škode, temveč da preprečimo okužbe, ki ogrožajo človekovo zdravje.

Jajčni beljak ostane dalje časa svež, če ga pokritega v skodelici postavimo na hladno. Krpico, s katero je pokrit večkrat zmočimo. Tako se beljak ohrani uporaben nekaj dni. Še boljše je ga dati v hladilnik.

Plesen pride na marmelado iz zraka, ali pa smo jo vanjo zanesli z nečisto žlico. Najbolje je marmelado prekuhati. Najprej odstranimo z vrha vso plesen in hkrati vso plast okužene marmelade. Očiščeno marmelado denemo v čisto kozico in ji primešamo malo sladkorja. Vse skupaj naj vre vsaj četrt ure. Marmelade, ki je kisla, ni vredno prekuhavati. Priporočljivo je tudi zamenjati kozarec. Zato marmelado ko je prekuhana, vložimo v drugo posodo, ki mora biti dobro pomita in razgreta v pečici, da se razkuži. Marmelado vlagamo še vročo. Da steklena posoda ne poči, jo postavimo na desko ali na večkrat zganjen prtč. Dalje ravnamo z njo kot z vsako drugo marmelado.

Maščobe hranimo v neopozornih posodah v hladnem, temnem, vendar zračnem prostoru. Goste maščobe naj bodo dobro stlačene. Iz posode jih pobiramo vodoravno. Stene posode sproti po-

Prekajeno meso lahko hranimo tako, da ga zavijemo v časopisni papir, ki se naj ob zanki nad kostjo tesno prilaga mesu; vse kose obesimo v hladno in zračno shrambo. Hranimo pa jih tudi med presejanim bukovim pepelom v zaboju. Ne smejo pa se dotikati med seboj. Nekateri hranijo tako zavito meso tudi v žitu (v prosu ali ječmenu), manj v pšenici, ker ne pije vlage). Enako zavite kose mesa hranimo čez poletje, ko ne kurimo, v krušni peč. Notranja vrata morajo ostati odprta, zunanja pa zaprta. Peč ne sme biti prenziska. Vanjo postavimo dvoje stoja, na katera položimo palčke, kamor obesimo meso. Če imamo prekajevalnico, je meso lahko čez poletje tam, le da morajo biti vse odortine zamrežene. Shranjeno meso je treba večkrat pregledati.

BELE VILIBALD

Corrida

Nadaljevanje

Bik mora dobiti dva vbodljaja v vrat. Če prvi pikador ne opravi svojega dela nastopi drugi. Nekateri korniki odvlečejo mrtvega iz arene. Tisti dan ni bilo takšnega prizora. Biku je iz dveh ran na vratu lila kri po plečih in po nogah. Kopeadorji so ga znova dražili s svojimi plašči. Toda biku ni bilo več do tega, da bi letal iz enega konca arene v drugega. Bil je upehan, prsi so mu burno plale, pene je tiščal iz gobca. Glavo je držal povešeno, strašen srd mu je bliščal iz zunic. Los chulos in los bandarilleros so zanimali. Hitri kot strela. Pred bikovimi očmi plešejo tako hitro kot sence. Postavil se je pred bika, ravno, z nogo ob nogi, roki je držal dvignjeni in vsaki je tiščala kratka sulica. To so bandarillere, ki so bile nekoč okrašene s pisanimi trakovi od tod tudi ime. Zelo nevarna, tvegana igra. Bandariljer ne sme napasti, čakati mora, da se žival s povešeno glavo zapodi proti njemu. Včasih se bik dolgo ne zgane, stoji in gleda mračno izpod čela. V trenutku ko naskoči, mu bandariljer zasadi obe sulici hkrati v vrat in odskoči izpregov, da ubeži gotovi smrti. To se zgodi v delcu trenutka in je eden najbolj napetih prizorov. Bik začuti bolečino in prepaden obstane, stresa z vratom da bi se osvobodil sulic. Toda te mu tiče pod kožo kot kavljii in se ne dajo otrestiti. Tedaj nastopi drugi bandariljer. To se ponavlja, dokler nima bik šestih sulic v vratu. Iz šestih ran curlja kri, mu moči vrat in prednje noge.

Upehana, okrvavljena žival stoji s penami na gobcu in se kakor izgubljena ozira okrog. Nič več tistega poguma, zdravja in moči kot v trenutku, ko je pritekla v areno. Kakor, da se podmolilo zaveda, da je izgubila boj s človekom. Glavo ima upognjeno, iz oči ji gleda presunljivi živalski obup, srd in nema tožba, spremešana z žalostjo, ki je ljudje ne znajo brati. Skoraj se ne zmeni več za kopeadorje in njihove rdeče plašče. Le kdaj pa kdaj se še zažene za katerim, a ga ne prežana do konca.

La espada! Lahko je duhovnik, ki nenadoma vrže proč duhovniško obleko in prekine vse stike z vsemo gočno cerkvijo ter stopi v neko vaško quadrillo kot navaden vajenec. La espada je lahko študent iz ugledne rodbine s sijajno življenjsko kariero pred seboj ali mešarski vajenec. Kajti, kdor postane dober espada, to je človek, ki se razume na najbolj čudovito in vzvišeno umetnost v Španiji: tega čaka nesmrtnost, brezmejno ob-

čudovanje 30 milijonov ljudi. Stotine mladih ljudi skuša vsako leto doseči ta poklic. Nekateri smuknejo v ta poklic, postanejo srednje dobri borci in prej ali slej padejo kot žrtve svojega poklica. Drugi se popolnoma izuri v vseh podrobnostih te umetnosti, si vzame za ideal kakega starega mojstra in prakticira njegove nauke. In v vsakem stoletju se razvije en espada, ki razvije popolnoma nov sistem in postane učitelj nove šole. Njegovo ime se nikdar ne pozabi, ostane kot svetla zvezda v zgodovini, njegovo biografijo vedno znova in znova pišejo, o njegovem estetskem pomenu razpravljajo listi in časopisi. Pepe Illo, Montes, Lagartijo so tako slavne zvezde pred katerimi zatemni slava samega božanskega Cervantesa, ki je spi-

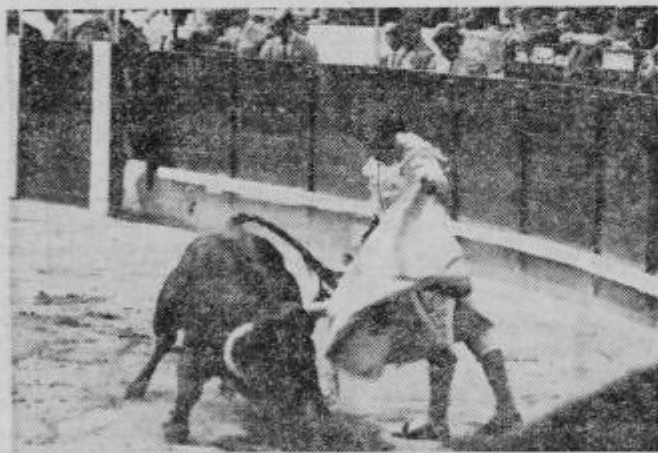
stopil s sprevedom v areno. Espada je stopil pred bika, v desnici je držal meč, v levici pa rdeče platno, ki se imenuje muleta. Če bi bika na mestu zabodel bi mu občinstvo ne odpuščalo. Moral se je še nekoliko poigrati z njim, v največji bližini tik pred njegovimi rogovii pokleknil je na eno koleno in se z roko dotaknil bikovega čela, žival pa je stala, kakor da je začarana. To je smrtno nevarna igra. Toda matador je vedel, kaj to pomeni zanj. V tistem trenutku je postal ljubljenelec občinstva. Ljudje so vzklikali olle, olle, ponavljali njegovo ime in ploskali, nastal je vihar navdušenja. Slednjič je nastopil trenutek, ko je bik s sklonjeno glavo stal pred njim. Meč se je dvignil, konica mu je pomerila v vrat med pleča. Močan sunek — meč se je zasadi do ročaja skozi srce. Žival se je zgrudila na pesek, se stresla, že je bila mrtva. Godba je zaigrala, tisoče rok je zaploskalo, razdivjal se je vihar odobravanja, ki ni hotel prenehati. Matador se je

nemogel zgruditi na kolena. Toda še zmeraj se je poizkusil dvigniti, ni hotel umreti. Pristopil je puntiljer in mu z bodalom zadal zadnji sunek. Takih prizorov tudi Španci ne gledajo ravnodušno. Njihovo odobravanje velja le tistim ki z enim sunkom ubijejo bika. Matadorja, ki je bil bika štirikrat zabodel, so obsuli s takim žvižganjem in psovskami, da je od sramote stežka našel pot iz arene. Mrtvemu pogumnemu biku pa so ploskali.

Značaj Španca je kot težko razrešljiva uganka. Prav zaradi bikoborb so na glasu kot brezsrčneži in krvočolnici. Tako je bilo tudi moje mnenje o njih. Odkar sem obiskal Španijo in videl corrido, bi tega ne trdil brez pridržka. Menda je res, da so, kakor večina orientalskih in južnih narodov, brezčutni do živali. Njihove muke in kri gledajo mirno ne

da bi se zdržnili. Pri biko-borbah ne gre za krvočno naslajanje, ampak za občudovanje poguma. Drznega matadorja, ki tvega življenje, znajo ceniti in ga obsujejo s slavo. Toda gorje mu, ako napravi en sam strahopeten gib. Kakor ne štedijo s pohvalo, ne štedijo tudi z zasramovanjem. Pogumna žival jim je dražja kot strahopeten človek.

Corrida je končana. Občinstvo se je po vseh stopnicah in hodnikih usipalo na prosto. Malo sem si še ogledoval klavnico in mesnico zraven arene. Boljše meso mrtvega bika podarijo bolnicam, ostalo pa prodajo na drobno. Pogovor je vsepovsod tekel o poteku corrido. Velike množice so se po vseh cestah usipale proti sredini mesta nad katerim je viselo jasno in svetlo nebo naznajač vroč naslednji dan.

Bika rdeča barva do dobra razdraži

sal slavnega Don Quihota. Marsikak slavni espada ne zna nič čitati niti pisati in meni, da je Katalonija (španska pokrajina) na severnem tečaju. Espade so kljub vsemu najuglednejše osebe, imajo svoje telesne zdravnike in osebne tajnike, se vozijo v posebnih vlakih, imajo svoje avione, jadrnice in neštete tovarne, ki nosijo njegovo ime. Sedaj je najbolj znan EL CORDOBES.

Espada! Prišel je vzravnani ponosen kot junak z devetdeset centimetrov dolgim mečem in kosom rdečega platna, ki je pritrjen na palico. Ustavil se je pred častno ložo in se odkril vodji predstave. Nemo vprašanje, ako sme zabosti bika. Vodja predstave je privzdignil klobuk. Nem odgovor mu je dal dovoljenje. Matador se je ozrl po občinstvu in vrzel klobuk nekemu gospodu. To je pomenilo, da bo njemu na čast tvegal življenje in ubil žival. Oči gledalcev so se ozirale samo vanj. To vsak matador čuti. Ve, da gre za slavo ali za sramoto. Za smrt ali življenje Eden izmed matadorjev se je bil pokrižal, ko je

priklonil pred častno ložo. Gospod, katerega je bil prej počastil, mu je vrnil klobuk. Sluge so privedli vprego, jo pripeljal mrtvemu biku za robove in ga z objestnim pokanjem z biči odvedle iz arene. Nato so izravnali pesek in zabrisali sledove krvi. Arena je bila pripravljena za novo žrtev.

Padlo je šest bikov, vsak v četril ura in v dvajsetih minutah. Pri vsakem so se ponavljali isti razburljivi prizori, ki niso za naše živce. Kadarkoli sem zagledal konico meča namerjeno v vrat, sem zamrl. Odprl sem oči, ko sem zaslišal ploskanje. To je bilo znamenje, da je konec. En bik je padel s prvim sunkom kakor bi ga bil pobil. Matadorji tistega dne niso bili prvovrstni. Kdaj pa kdaj se je meč zadržel neka prstov globoko in obtičal ob kosti. Žival je krčevito stresla s telesom, da je orožje zletelo iz rane v pesek. Prizor se je ponovil. V nekem slušaju do štirikrat. Meč je obtičal do polovice v telesu, ranjena so bila pljuča, kri je tekla iz gobca. Tresoč se je stal bik sredi arene, se slednjič o-

VAŠE ZDRAVJE

NAJBOLJŠE ZDRAVILO

Vitamin C je najboljšo sredstvo za preprečevanje in zdravljenje nahoda, banalne ter zelo neprijetne bolezni, ki muči vsako leto milijone ljudi, trdi dr. Linus Pauling, edini človek, ki je dobil poleg Marije Curie dve Nobelovi nagradi.

V pravkar objavljeni knjigi »Vitamin C in nahod« pravi dr. Pauling: »Naravna, za pravilno prehrano bistveno potrebna ascorbinska kislina (vitamin C), zavžita pravočasno in v potrebni količini, bo preprečila razvoj največ primerov nahoda, pristihih, ki pa se bodo kljub temu razvili, pa bo bistveno zmanjšala simptome in skrajšala čas zdravljenja.«

Dr. Pauling tudi trdi, da sam že pet let zavžije vsak

dan po 3000 miligramov vitamina C in da od tega časa še ni dobil nahoda. Napačno je mnenje, da je treba zavžiti čim manj vitamina C, ker to ni droga niti ni toksičen. Čeprav je njegov pomen že zdavnaj znan, njegovo strukturo poznamo že od leta 1928, porabljajo Američani vsako leto nad pol milijarde dolarjev za zdravila proti nahodu, ki pa ga ne zdravijo niti preprečujejo. Nekateri od teh medikamentov sicer ublažujejo simptome, so pa škodljivi zaradi toksičnosti in spremnih pojavov. »Farmaceutske družbe,« pravi Pauling, »se ne zanimajo za naravne substance, ki so poceni in jih ni mogoče patentirati, zato pa toliko bolj reklamirajo druga zdravila.«

NESREČA PRI SREČAVANJU

V ponedeljek, 30. nov. 1970 se je pripetila ob 16. uri na cesti II. reda v Zerovincih huda prometna nesreča zaradi nepravilnega srečavanja. Pri tem se je smrtno poškodovala Elizabeta Glavač, telesno poškodovani pa so: Ivan Korošec, Avgust Glavač, Jože Čater, Anka Čater, Petra Čater, ki je bila težje poškodovana.

Iz Ljutomera je pripeljal z oseb. avtomobilom znamke ford taunus 12 m, reg številka ZG 921-35, Avgust Glavač (45 let) iz Celja, Trubarjeva 33. Poleg njega je na prvem sedežu sedela njegova žena Elizabeta (46 let), na zadnjem sedežu pa so sedeli Jože Čater in njegova žena Anka, ter hčerki Melita (5 let) in Petra (2 leti). Ko je Glavač peljal po pregledni cesti, mu je iz Ormoža pripeljal nasproti voznik osebnega avtomobila znam-

ke opel rekord, reg številka MB 176-57, Ivan Korošec (40 let) iz Budine pri Ptujju ter pri srečavanju zapeljal na levo polovico cestišča in s prednjim levim delom avtomobila zadal v prednji levi del Glavačevega avtomobila. Korošec avtomobil je odbilo na desno polovico cestišča z zadnjim delom v smeri vožnje. Glavačev osebni avtomobil pa je z zadnjim delom odbilo izven cestišča.

Na vozilih je za okrog 40 tisoč dinarjev materialne škode. -FK-

OBVESTILO

Zamenhofova proslava bo v četrtek, 17. decembra ob 18.30 v mali dvorani Narodnega doma.

Prijatelje esperanta vladno vabi Esperantska sekcija,

Standard ogroža življenje

Vse do pred kratkim smo verjeli, da napredek znanosti in izboljševanje splošnih življenjskih pogojev deluje v smeri podaljšanja človekovega življenja. Sedaj pa znanost v to več ne verjame, ker se je v zadnjih letih ustavila v glavnem na mejah, ki jih je dosegla pred kakšnimi desetimi leti. To velja predvsem za industrijsko razvite dežele, kjer človek lahko v največji meri uporablja plodove znanstvenih dosežkov.

V teh deželah namreč smrtnost zopet rahlo narašča. To se dogaja predvsem v ZDA, kjer je dosegla smrtnost v letu 1955 9,3 (na tisoč prebivalcev) a je lani porasla na 9,5. Podobno je v Belgiji (12,3:12,7) v Češkoslovaški (9,6:11,2); v Italiji (9,3:10,1); na Holandskem (7,6:8,4); v Veliki Britaniji itd.

Ti podatki so spodbudili mešano komisijo organizacij združenih narodov in svetovne zdravstvene organizacije, da je preučila razloge za to situacijo. Prvi zaključki te komisije so, da je meja, prek katere ni mogoče pričakovati zmanjšanja smrtnosti, posebno v tistih deželah, kjer je grožnja smrtnosti zaradi nalezljivih bolezni postala brezpomembna to je v razvitih industrijskih deželah.

V ostalem pa ugotovitev, do katerih so prišle nacionalne zdravstvene organizacije prizadetih dežel še niso znane. Objavo teh ugotovitev pričakujejo posebej nestrno zato, ker bodo posamezne dežele gotovo natančno pojasnile pojave zvišane smrtnosti kljub višjemu standardu.

SMRTNOST OTROK JE VSE MANJŠA

Ohrabrujoč je podatek, da je smrtnost otrok vse manjša, posebno v razvitih deželah. V nerazvitih deželah pa stvari niso boljše, kot so bile pred dvajsetimi leti. Svetovna zdravstvena organizacija pušča določeno praznino v statističnih podatkih o tem delu sveta. Ta pomanjkljivost statistike pa kviri analizo drugih vzrokov smrtnosti v svetu.

Tako je, npr., znano, da so srčne bolezni in rak najpogostejši vzrok smrti v razvitih deželah — medtem ko so, verjetno, najpogostejši vzrok bolezni nizkega standarda (tuberkuloza in druge), ki jih spremlja glad.

Kot naslednji razlog predčasne smrtnosti v razvitih deželah navajajo prometne nesreče in vse pogostejše — samomore. Največ samomorov je prav v razvitih deželah.

Smrtnost moških je še ve-

dno višja kot smrtnost žensk. Stopnja smrtnosti pri moških v starosti nad 45 let, ki so najbolj prizadeti zaradi bolezni srca, kroničnih bolezni dihal in raka pljuč

V JUGOSLAVIJI MNOGO BOLJŠE KOT PRED 20 LETI

Naša država je med tistimi, kjer je smrtnost med leti 1950 in 1969 najbolj nazadovala: od 13,3 na 9,2.

Stanje pa je tudi pri nas bilo boljše pred petimi leti, kot je danes. Takrat je bila smrtnost 8,7. Takrat smo bili med deželami z najugodnejšo, torej najnižjo smrtnostjo. Po tem času se je smrtnost povečala.

Končne komentarje bodo dali k tem podatkom, poleg tudi ekonomisti, sociologi in drugi strokovnjaki ki lahko ocenijo tudi vplive družbenih ali siceršnjih dejavnikov, o katerih podatki komisije ZN in Svetovne zdravstvene organizacije govorijo samo v podrejenem pomenu.

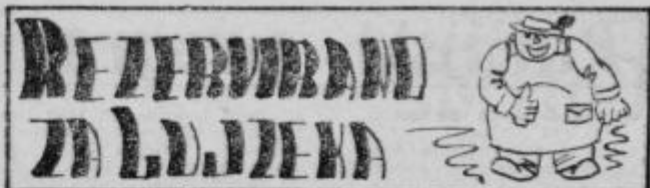
ZS

ZIMSKA REDKEV

Je pri nas malo znana, čeprav nam nudi izvrstno in zelo zdravo solato prav do pomladi. Shranjena mora biti v mivki v hladni, ne preohladi.

Olupljeno redkev hitro operemo, zribamo, prilijemo malo olja in zmešamo. Olje prevleče redkev s tanko plastjo maščobe, tako se ne more odejati sok, potem ko jo okisamo in solimo. Solata ne sme stati, ker s tem izgublja na svoji vrednosti. Zrak namreč razkroja nekatere snovi, ki so posebno koristne.

Redkvin sok je zdravilno sredstvo pri obolenjih žolča.

DOBER DEN DROGI PLEKI NO FSA REZERVIRANA ZLOHATA Z MOJEGA REZERVIRANEGA KOTA!

Porka dreta, zaj pa nas je te že resen začela tak pomalen prova zima vohati. No ja, letos se smo tak dolgo srečo meli, ke nas neje že tak kak fčosik oktobra mrzla koza lizala. Jas sen van že ni prejšji mesec poročala, ke sen si svoja transportna sredstva v duge gate zabarikadirala. Vete, letos se ja po modli, pa mi je ta stora duma nakvakakala toke maksil unterhoze, ki mi tak enih por centimetraf vün od hloč doj po petah plahodraja. Vete, to je zaj najnovejša modna norost, iz Pariza uvožena. Ce je že fse maksil, pa še naj bojo moje gate. Vete, s toto maksil modo si jas še nesen čista na jasnen. Ven pa samo to, ke so zaj, gdo je tola maksil moda prišla na svet, ptujske gase tak lepo pometene, kak pret nikol neso bile. Gospodične no gospe so s vojimi dugimi mantili, ki se po tleh vložijo za jiml, najboljši no najbolj poceni cestni pometoči, ki jih je ptujsko komunalno podjetje kdaj kolli melo. Pa še neke sen čija, ke so pre letos škorel v Slovenstih goricah no Halozah dosti meje grozdia pozobali kak prejšja leta. Pre ke so dikline v maksil mantilih no mini jenkicah za škore najboli učinkovito strašilo. V prejšji številki Tednika nan je naša pesnica »ZINKA« iz Ptujia joko lepo opisala tisto močkico, ki je v Radeneli vün od maksil mantila no mini jenkice mljovkala. Ježeš, če bi to naš Bektor vida, te bi bija provi direndaj. Un ma že od negi negda z močkami izkopano bojna sekira.

TUNEK IZ SPITALICA mi je posla dugo pismo v kerem je od repa do glave obdela celotno kmečko problematiko, posla fse klup v »rojstni kraj« no lepo doj zapečeta. Cista brez rokavic no brez dlake na jeziki je obdela svin... svin... s svinčnikom napisane no tejkokrdi zradirane probleme naših kmetov. — Vse je tak po pravici napisala, ke bi moj kot razneslo, če bi van jas celo jegovo pismo objavila. Ze stori pregovor provi, ke resnica boče v očl. Jas pa se joko bojlja, ke ne bi kerl oisepna no zato pač Tunekovega pisma v celoti nemo objavil. Tunek, mislin, ke mi toga ne boč preveč zamera. Kljub tunil pa mo izvlečke iz tvojega pisma tak pomalen vsoki tjezen servira našin broleom no jih poleg še po svojem dokumentira. Najbrž de tak že boj prišlo fse klup do izroza. Lepo te pozdrovja Lujzek.

PISE MARJAN IZ LUKARIJE! Pozdrovlien Lujsk! V prvih vrstah te joko lepo pozdrovlien no ti povem, ke sen zvesti prebriolec tvojega rezerviranega kota. Fčosik se poleg tak režim, ke so se mi žnabile že skoro do vüh razporale. Zaj pa ti te tudi jas moren neke napisati, kak smo pri naši kočl obhotali godovno moje Katreje. Pri hiši se zbrolo tejkjo lidi, ke sen kumer foiga kuran keblace vkraj sekati no aprovatil druge gospodlajske poste. Moja Katreja, ki je mela godovno, na je kak kvokača sedela za mizo no mela seveda ta glavni guč. Gdo se ga je je malo navlekla, te že je le dobila ta glavno štimo. Najhušje pa je bilo seveda drugi den, gdo sen jas nečine kosti za pečjoj ogleda. Zdrja se je kak Untvort: »Prekleti ded, samo škodo mi delaš pri hiši. Najč tejkjo nama nesi privrta, ke bi si lahko zimsko gate kupa.« To mi je bilo zadosti. Pograbna sen kurečjo bedro, no jlo jo v fris zafoza. Te pa se je začela proti indijanski pes. Po cel kočl no okoli vzlof so letele burkle no kčhače no sen se kumer v štalnikah doj zabarikadirala. Vidil to je zrodha iz mojega zokonskega jorma.

Marjan iz Lukarije

PJE MARJAN, VIDIL, KE SI JOKO KORAJZEN MOŠ.

Samo jas pa če sen boj na auf-bihs. Ce se mi ja z Mico kaj škregama, sen jas takoj pod štampeton no se na ves gios deren: »Pri toli hiši sen jas vrti!« Srečno no lepe pozdrove van pošila Lujzek iz Priekije

horoskop horoskop horoskop horoskop

OVEN
od 21. marea
do 20. aprila

Nikakor se spet ne kujajte, če obvestila ne boste prejeli pravočasno. Počakajte še malo z nakupi, kajti poležaj se bo izboljšal. V naravo pa se spet podajte v bližnji prihodnosti.

RAK
od 23. junija
do 22. julija

Napori bodo poplačani z veliko novico. Prihajajo dnevi, ko boste potrebovali veliko energije. Paziti morate na vaše telesno počutje, kajti z napredovanjem ne bo nič.

TEHTNICA
od 23. sept.
do 22. oktobra

Službeno potovanje prinaša nov poslovni uspeh. Glejte, da boste za to tudi primerno nagradeni. Prejeli boste zelo važno pismo, ki bo odločalo o vaši nadaljnji poti.

KOZOROG
od 21. dec.
do 20. januarja

Ne bodite vendar tako nerodni. Pozabljate na malenkosti, ki se vam lahko pošteno maščujejo. Otroci vam bodo v posebno veselje, kmalu pa bo tudi denarja zvrhan koš.

BIK
od 21. aprila
do 20. maja

Odlučiti se boste morali. Ljubljena oseba ne bo več dolgo čakala. Če pa odkrito premislite, ima še celo prav. Bolj boste morali paziti na vaše zdravje in nikakor ne ponečujete.

LEV
od 23. julija
do 22. avgusta

Nobenih težav zaradi ljubljene osebe. Tako kot je odšla, se bo tudi vrnila. Zeljno pričakuje vaš obisk in ne priredite razočaranja. Spomnite se prijateljev, čararanja.

SKORPIJON
od 23. oktobra
do 22. nov.

Po začetnih težavah ste se dokopali resnice, da si morate vedno pomagati sami. Izgledite nesoglasja s sorodniki, čeprav to ne bo imelo kakšnih vplivnih posledic. Zaradi miru pa se potrudite.

VODNAR
od 21. januarja
do 20. februarja

Prišli boste v nežno družbo, ki zahteva precej več pozornosti kot ste je bili navajeni izkazovati. Ne zaupajte preveč prijateljem in za nekaj časa pozabite nanje.

DVOJČKA
od 21. maja
do 22. junija

Ne dovolite, da bi vam prekrižali vaše načrte. Šef sicer romantično spoznal bo, da nima drugega izboda, čeprav je bolj trde glave. Preutje bo odlično, denar pa na poti.

DEVICA
od 23. avgusta
do 22. sept.

Zivljenje bo potrebno malce brzdati. Obveznosti so večje kot mislite. Z denariem ne bo prevelikih težav, nekaj problemov pa se vam bo nakopalo v družinskem življenju.

STRELEC
od 23. nov.
do 22. dec.

Po zatišju v ljubezni se vam obetajo velike priložnosti. Bodite izbirčni, kajti za vašo srečo gre. Uspeh v službi je le navidezen, bolj se boste morali potruditi.

RIBI
od 21. februarja
do 20. marea

Bližajo se odločilni trenutki. Ljubljena oseba bo morala opustiti nekatere navade, ki vam gredo že dolgo na živce. Denar pa še ne pomeni vse, posebno če je zdravje v redu.

GRDA RAZVADA

Tu in tam naletimo na nedisciplinirane goste v lokalih ter opazujemo njihovo grobo obnašanje do strežnega osebja. Takšno obnašanje nas moti in ga obsojamo. Moti nas pa tudi kaj drugega, na pr. kaj takega, kar smo pred kratkim videli v slaščičarni J. Vavpotiča v Ormožu. Dva mlada fanta sta igrala karte. Zasedla sta prostora, ki bi sicer bil na razpolago gostom v slaščičarni ter se za to nista zmenila.

Lastnik lokala je potožil: »To ni danes prvič. Včasih pride skupina in igra karte, vendar je ne morem nagnati. Včasih je kdo iz skupine še toliko uvideven, da novemu gostu odstopi sedež. Ne ljubo mi je, če v lokalu igrajo karte, vendar kaj hočem? Žalostno je, če se mlad človek ne zaveda, da je mogoče čas koristneje uporabiti kot za premetavanje umazanih kartonov.«

FK

Radijski program

Nedelja, 20. decembra

6.00—8.00 DOBRO JUTRO! — vmes ob 6.05 Poročila. 6.30 Vremenska napoved — Informativna oddaja. 6.50 Danes za vas. 7.00 Poročila. 7.30 Za kmetijske proizvajalce. 7.50 Informativna oddaja. 8.00 Poročila — Radijski in TV spored. 8.05 Radijska igra za otroke. 8.35 Skladbe o zimi. 9.00 Poročila. 9.05 Koncert iz naših krajev. 10.00 Poročila. 10.05 Se pomnite, tovariši... 10.25 Pesni borbe in dela. 10.40 EP. 10.45—13.00 Poslušalci čestitajo — vmes ob 11.00—11.15 Poročila. 11.50—12.00 Pogovor s poslušalci. 12.00 Poročila. 13.00 Poročila. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Reportaža. 13.50 Domači ansambli. 14.00 Poročila. 14.05 Vedri zvoki. 14.30 Humorska tedna. 14.50 Tipke in godala. 15.00 Poročila. 15.05—17.00 Sportno popoldne — vmes ob 16.00 EP. 17.00 Poročila. 17.05 Iz opernega sveta. 17.30 Radijska igra. 18.00 Beethoven za vsak dan. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila. 19.15 Glasbene razglednice. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 »V nedeljo zvečer«. 22.00 Poročila. 22.20 Zaplešite z nami. 23.00 Poročila. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Jazz. 24.00 Poročila.

Ponedeljek, 21. decembra

4.30—8.00 DOBRO JUTRO! Poročila. 4.40 Poročila. 14.10 Skladbe za mladino. 14.30 EP. 14.35 Poslušalci čestitajo. 14.55 EP. 15.00 Dogodki in odmevi. 15.20 Napotki za turiste. 15.35 Glasbeni intermezzo. 15.40 Stravinski: Koncertantni plesi. 16.00 Propagandni vrtljak. 16.40 »Rad imam glasbo«. 17.00 Poročila. 17.10 Ciovek in zdravje. 17.20 Koncert po željah. 18.00 Poročila. 18.15 Dvofak: Klavirski trio »Dumke«. 18.50 Ogledalo našega časa. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila. 19.15 Trio Jožeta Burnika. 19.25 EP. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 25 let Komornega zbora RTV Ljubljana. 21.00 »Top-pops 13«. 21.15 Oddaja o pomorščakih. 22.00 Poročila. 22.15 Iz logov domačih. 23.00 Poročila. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Jazz. 24.00 Poročila.

Torek, 22. decembra

4.30—8.00 DOBRO JUTRO! Poročila — vmes ob 5.00 Poročila. 5.30 Vremenska napoved — Danes za vas. 5.45 Informativna oddaja. 6.00 Jutranja kronika. 6.30 Vremenska napoved — Informativna oddaja. 6.50 Rekreacija. 7.00 Poročila. 7.15 Informativna oddaja. 7.25 Radijski in TV spored. 7.45 Informativna oddaja. 8.00 Poročila. 14.00 Poročila. 14.10 Glasba mladih. 14.30 Z orkestrom Saarskega Radia. 14.40 »Na poti s kitaro«. 14.55 Ljubljanska banka. 15.00 Dogodki in odmevi. 15.30

Glasbeni intermezzo. 15.40 Revija slovenskih basistov. 16.00 Propagandni vrtljak. 16.40 Rad imam glasbo. 17.00 Poročila. 17.10 Beethovnova dela v izvedbah domačih umetnikov. 18.00 Poročila. 18.15 V torek nasvidenje! 18.45 Pota sodobne medicine. 4.55 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila. 19.15 Ansambel »Viški fantje«. 19.25 EP. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Prodajalna melodij. 20.30 Od premiere do premiere. 21.30 Lahka glasba. 22.00 Poročila. 22.15 Komornoglasbeni večeri. 23.00 Poročila. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Popevke. 24.00 Poročila.

Sreda, 23. decembra

4.30—8.00 DOBRO JUTRO! Poročila — vmes ob 5.00 Poročila. 5.30 Vremenska napoved — Danes za vas. 5.45 Informativna oddaja. 6.00 Jutranja kronika. 6.30 Vremenska napoved — Informativna oddaja. 6.50 Rekreacija. 7.00 Poročila. 7.15 Informativna oddaja. 7.25 Radijski in TV spored. 7.45 Informativna oddaja. 8.00 Poročila. 14.00 Poročila. 14.10 Koncertni valčki. 14.30 EP. 14.35 Poslušalci čestitajo. 14.55 Pet minut za EP. 15.00 Dogodki in odmevi. 15.30 Glasbeni intermezzo. 15.40 Popoldanska idila. 16.00 Propagandni vrtljak. 16.40 Na obisku v studiu. 17.00 Poročila. 17.10 Jezikovni pogovori. 17.25 Glasbena galerija. 18.00 Poročila. 18.15 Bizet: odlomek iz 2. dej. opere »Carmen«. 18.40 Naš razgovor. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila. 19.15 Glasbene razglednice. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra. 22.00 Poročila. 22.15 Jazz. 23.00 Poročila. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Popevke. 24.00 Poročila.

Četrtek, 24. decembra

4.30—8.00 DOBRO JUTRO! Poročila — vmes ob 5.00 Poročila. 5.30 Vremenska napoved — Danes za vas. 5.45 Informativna oddaja. 6.00 Jutranja kronika. 6.30 Vremenska napoved — Informativna oddaja. 6.50 Rekreacija. 7.00 Poročila. 7.15 Informativna oddaja. 7.25 Radijski in TV spored. 7.45 Informativna oddaja. 8.00 Poročila. 14.00 Poročila. 14.10 »Pesem iz mladih let«. 14.30 Ansambel Atija Sossa. 14.40 Enajsta Sola. 14.55 Kreditna banka Maribor in Ptuj. 15.00 Dogodki in odmevi. 15.30 Glasbeni intermezzo. 15.40 Mall koncert. 16.00 Propagandni vrtljak. 16.40 Lahka in zabavna glasba. 17.00 Poročila. 17.10 Operni koncert. 18.00 Poročila. 18.15 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana. 18.30 Orgle v ritmu. 18.45 Znanstveni pred mikrofonom. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila. 19.15 Ansambel Jožeta Privška. 19.25 EP. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Do-

Rodile so: Antonija Mlakar. Vintarovi 43 — deklico; Zdenka Hrge. Crmlja 5 — Tatjano; Nada Mar. Godemarci 30 — dečka; Marija Vtič. Stari grad 71 — Marjana; Herta Lupinski. Sv. Jurij 27 — Valertjo; Alojzija Skrljanec. Strjanci 15 — deklico; Anica Feuš. Zg. Kamensčak 2 — Borisa; Matilda Ris. Mariborska n.h. — deklico; Marija Habjanič. Litmerk 12 — Marijo; Elizabeta Petek. Kolodvorska 9 — deklico; Anica Habjanič. Jurcevi 2 — deklico; Marija Munda. Rabelčja vas 4/a — Silva; Ivana Rakuša. Obrež 5 — deklico; Terezija Murko. Draženec 74 — Kristino; Pavia Tršič. Dravinjski vrh 37 — Martino; Lidia Lah. Mihalovič 20 — Ivana; Elizabeta Plohl. Vel. Nedelja 9 — Vesno; Marija Zakalek. Zaki 15 — Romana; Katarina Ribtarič. Podložje 79 — Silvo; Ivana

Kramberger. Mestni vrh 50 — Romana; Tatjana Potočnik. Naselje Reš 27 — Tamara; Genovefa Mühli. Drbetinci 27 — deklico; Terezija Zabukovšek. Dragonja vas 2 — Marjano; Marija Grabar. Rogoznica 33 — Franca; Marjana Turk. Lancova vas 34 — dečka; Jvica Lorber. Breg 29 — dečka; Marija Pšenčnik. Stoperce 16 — deklico

Poroke: Karl Vrešič. Nova vas pri Ptuj 30/d. in Justa Zivko. Nova vas pri Ptuj 30/d.

Umrli so: Jakob Vrtnjak. Mejna cesta 13, roj. 1902, umrl 8. 12. 1970; Marko Obrban. Budina 30, roj. 1896, umrl 8. 12. 1970; Gera Šumenjak. Gradišča 63, roj. 1900, umrla 5. 12. 1970; Marija Mlakar. Mariborska 42, roj. 1922, umrla 9. 12. 1970; Herman Rodolek. Gregorčičev drevored 5, roj. 1904, umrl 11. 12. 1970.

mače pesmi. 21.00 Literarni večer. 21.40 Glasbeni nokturmo. 22.00 Poročila. 22.15 Jugoslovanska simfonična glasba. 23.00 Poročila. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Jazz. 23.40 Popevke. 24.00 Poročila.

Petek, 25. decembra

ročila — vmes ob 5.00 Poročila. 5.30 Vremenska napoved — Danes za vas. 5.45 Informativna oddaja. 6.00 Jutranja kronika. 6.30 Vremenska napoved — Informativna oddaja. 6.50 Rekreacija. 7.00 Poročila. 7.15 Informativna oddaja. 7.25 Radijski in TV spored. 7.45 Informativna oddaja. 8.00 Poročila. 14.00 Poročila. 14.10 Lahka glasba. 14.30 EP. 14.35 Poslušalci čestitajo. 14.55 EP. 15.00 Dogodki in odmevi. 15.30 Glasbeni intermezzo. 15.40 Poje ko-roški oklet iz Raven. 16.00 Propagandni vrtljak. 16.40 Iz opernega sveta. 17.00 Poročila. 17.10 Glasbeno popoldne. 18.00 Poročila. 18.15 »Signalis«. 18.35 »Inter-na 469«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila. 19.15 Ansambel. Maksa Kumra. 19.25 EP. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Stereofonki operni koncert. 21.00 »Kdor prode v bistvo moje umetnosti, bo rešen bede...« Bogo Leskovic: Arhitektura Beethovnovih simfonij. 22.00 Po-

ročila. 22.15 Jazz. 23.00 Poročila. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Igrajo veliki orkestri. 24.00 Poročila.

Sobota, 26. decembra

4.30—8.00 DOBRO JUTRO! Poročila — vmes ob 5.00 Poročila. 5.30 Vremenska napoved — Danes za vas. 5.45 Informativna oddaja. 6.00 Jutranja kronika. 6.30 Vremenska napoved — Informativna oddaja. 6.50 Rekreacija. 7.00 Poročila. 7.15 Informativna oddaja. 7.25 Radijski in TV spored. 7.45 Informativna oddaja. 8.00 Poročila. 14.00 Poročila. 14.10 Lahka glasba. 14.30 EP. 14.35 Poslušalci čestitajo. 14.55 EP. 15.00 Dogodki in odmevi. 15.30 Glasbeni intermezzo. 15.40 Poje ko-roški oklet iz Raven. 16.00 Propagandni vrtljak. 16.40 Iz opernega sveta. 17.00 Poročila. 17.10 Glasbeno popoldne. 18.00 Poročila. 18.15 »Signalis«. 18.35 »Inter-na 469«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila. 19.15 Ansambel. Maksa Kumra. 19.25 EP. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Stereofonki operni koncert. 21.00 »Kdor prode v bistvo moje umetnosti, bo rešen bede...« Bogo Leskovic: Arhitektura Beethovnovih simfonij. 22.00 Po-

GORIŠNICA

20. decembra francoski film Angelika in sultan.

LJUTOMER

19. in 20. decembra ameriški film Nasilje v Djerichou; 23. dec. francoski film Zbogom, prijatelji!

ORMOŽ

19. decembra ameriški film Šerif v New Yorku; 20. decembra romunski film Zadnja noč otroštva.

PTUJ

17. decembra ameriški film Zanka za nedolžnega; 18. decembra jugosl. film Republika v plamenih; 19. in 20. decembra ameriški film Sto pušk; 22. decembra italijanski film Mrtev ali živ; 23. decembra italijanski film Peterica za pekel.

TOMAŽ PRI ORMOŽU

20. decembra sovjetski film Balada o Moskvi.

VELIKA NEDELJA

19. decembra romunski film Zadnja noč otroštva; 20. dec. ameriški film Šerif v New Yorku.

ZAVRČ

20. decembra italijanski film Ringo in njegov revolver.

DVE ZELO DOBRO ohranjeni omari iz trdega lesa in divan ugodno prodam. Naslov v upravi.

OPREMLJENO SOBO, tudi za dve osebi, oddam. Naslov v upravi.

KUHINJSKO KREDENCO v dobrem stanju in otroški avtomobilček prodam. Terezija Burjan, Gregorčičev drevored 7.

PRODAM dnevno sobo po ugodni ceni. Naslov v upravi.

PARCELO z novogradnjo in gradbenim materialom prodam. Justina Kvas, Gorišnica.

PRODAM 2 OMARI, 2 nočni omari, psiho in kavč. Radisav Marinkovič, Gregorčičev drevored 8.

PRODAM dobro ohranjen kavč, dva fotelja in mizo. Naslov v upravi.

UKW RADIO - TRANZISTOR z vsemi priključki in magnetofonom prodam. Ivan Petrovič, Kozminci 15, Podlehnik.

ZA OSKRBO UPOKOJENKE takoj sprejmemo žensko v redno delovno razmerje za ves dan. Naslov v upravi.

NEDOGRAJENO HIŠO na Vičavi prodam. Vprašajte Toma Arsiča, Gregorčičev drevored 8, Ptuj.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše drage mame in stare mame

ELIZABETE KUCHAR

iz Nove vasi 59

se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom in vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti in darovali vence. Posebej se zahvaljujemo g. duhovnikom, zlasti pa g. Vidoviču za ganljiv govor ob grobu. Lepa hvala Ivanu Rubinu za govor ter pevcem iz Desternika.

Zalujočji sin Janko in hčerka Elizabeta Rehri z družino